ศูนย์อนุรักษ์ศิลปะมวยไทยแห่งชาติ
MUAY THAI CONSERVATION CENTER OF THAILAND
(M.C.C.T.)
ศิลปะมวยไทย
สถาบันอนุรักษ์ศิลปะมวยไทย
กรมพลศึกษา
กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

...ไม่มีอะไรสอนคนแทนคน คนสอนคนนี้ มีที่เขาใช้ดาวเทียม คนเดียวสอนได้เป็นพัน เป็นหมื่นคนในคราวเดียวกันแต่ถ่ายทอดความดีนี้ยาก...อาจจะต้องถ่ายทอดความตัวต่อตัว “ การให้การศึกษานั้นมีหลายวิธีด้วยกัน การเล่นกีฬาจัดว่าเป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรมทางการศึกษา ที่สามารถสอนผู้ที่เล่นกีฬาได้เกิดการเรียนรู้ในหลายประการ ที่สำคัญ คือ ลักษณะของการสอนกีฬาได้อาศัยวิธีการสอนแบบคนสอนเป็นวิธีการหลัก ดังนั้น กีฬาจึงเป็นกิจกรรมทางการศึกษาที่สามารถช่วยให้เกิดการถ่ายทอดคุณงามความดี และการเกิดการอบรมบ่มนิสัยให้แก่ผู้เรียน “ นอกจากนี้ พระองค์ยังทรงมีพระราชดำรัสในเรื่องกีฬามวย ไว้ดังนี้ “...กีฬามวยนี้กับความมั่นคงและความก้าวหน้าของประเทศชาติก็สัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิดเพราะว่ามวยนี้เป็นการป้องกันตัว เป็นกีฬา ที่มาจากการป้องกันตัวของนักรบไทยมาตั้งแต่โบราณกาล มาสมัยนี้เราจะต้องป้องกันตัวด้วยการใช้การต่อสู้ส่วนหนึ่ง และวิธีที่จะพัฒนาประเทศอีกส่วนหนึ่ง นักมวยทราบดีว่าถ้าต่อสู้เฉพาะด้วยกำลังคงแพ้แน่ ต้องมีวิชาการ ต้องมีวิธีการ และต้องมีสติที่มั่นคง ที่รู้วิชาการที่จะบุก และวิชาการที่จะหลบ ฉะนั้น การที่มีการต่อสู้มวยเพื่อป้องกันตัว ก็ต้องอาศัยทั้งสองอย่างเหมือนกัน....

พระราชดำรัสแก่วงการกีฬาและวงการมวยไทย

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยะเดชมหาราช

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
เจ้าชายมวยไทย	๑
กำเนิดมวยไทย	๔
ประวัติมวยไทย	๕
มวยไทยแต่ละยุค	๑๑
ผสานชั้นเชิงกับร่างกายให้เป็นอาวุธ	๑๓
ตำรับมวยไทย	๑๔
ประวัตินายขนมต้ม	๑๖
เครื่องรางของขลัง	๑๘
ขั้นความสามารถ	๒๐
การฝึกกระบวนท่ามวยไทย	๒๒
แม่ไม้มวยไทย	๒๓
ลูกไม้มวยไทย	๓๙
ไหว้ครูมวยไทย	๕๕
ทำเนียบนักมวยที่มีชื่อเสียง	๗๖
สถาปนาวันมวยไทย	๘๙
กติกามวยไทย	๙๐
บรรณนานุกรรม	๙๓

เจ้าชายมวยไทย

The Prince of Muaythai

พระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้าทีปังกรรัศมีโชติ

Prince Dipangkorn Rasmijoti

ที่ผ่านมา แม้สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯสยามกุฎราชกุมารจะมีราชกรณียกิจนานัปการ แต่ก็ได้พระราชทานขวัญและกำลังใจให้แก่วงการกีฬามวยไทยเสมอมา เช่น ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้พระองค์เจ้าสิริวัณวรีนารีรัตน์ เสด็จแทนพระองค์ไปเป็นประธานในพิธีเปิดการแข่งขันมวยไทยสมัครเล่นชิงแชมเปี้ยนโลก รวมทั้งพระราชทานพระรูปในฉลองพระองค์มวยไทยของ พระองค์เจ้าทีปังกรรัศมีโชติ Prince of muaythai ตามที่พลเอก พิจิตร กุลละวณิชย์ องคมตรี ในฐานะประชาชนที่ปรึกษาสภามวยไทยโลก สหพันธ์มวยไทยสมัครเล่นนานาชาติ และสมาคมมวยไทยสมัครเล่นแห่งประเทศไทยในพระราชูปถัมภ์ฯ ได้ถวายฉลองพระองค์ชุดมวยไทยนั้นเพื่อเผยแพร่แก่สาธารณชนในการสร้างแรงบันดาลใจให้เด็ก เยาวชน และประชาชนทั่วไปตระหนักถึงความสำคัญของการออกกำลังกายและการเล่นกีฬานำมาเป็นส่วนหนึ่งในชีวิตประจำวัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งกีฬามวยไทย

นอกจากนี้ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมารมีกระแสรับสั่งยินดีที่จะให้พระองค์เจ้า ทีปังกรรัศมีโชติ ทรงฝึกมวยไทยตามที่มวยไทยสมัครเล่นแห่งประเทศไทยในพระราชูปถัมภ์ฯ ได้น้อมเกล้าฯ ถวายครูมวยไทย หากแต่ต้องทรงเครียดพัฒนาเรื่องกล้ามเนื้อก่อนที่จะฝึกมวยไทยต่อไป

นับเป็นพระกรุณาธิคุณแก่วงการกีฬามวยไทยอย่างหาที่สุดมิได้ จึงควรที่หน่วยงานและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนประชาชนชาวไทยทุกคนจะได้ตระหนักถึงคุณค่าและประโยชน์ของกีฬามวยไทย ทั้งเพื่อประโยชน์ต่อตนเองที่จะมีพลานามัยสมบูรณ์ มีร่างกายที่แข็งแกร่งมีจิตใจที่เข้มแข็ง รู้แพ้ รู้ชนะ รู้อภัย และที่สำคัญเพื่อให้มรดกภูมิปัญญาแห่งศิลปะป้องกันด้วยเป็นเอกลักษณ์ประจำชาติไทยนี้คงอยู่คู่ผืนแผ่นดินไทย และเผยแพร่ให้กว้างไกลในเวทีโลกสืบไป

พระราชกรณียกิจนานัปการที่ทรงปฏิบัติล้วนนำมาซึ่งการพัฒนาความก้าวหน้าของประเทศชาติอย่างไพบูลย์และก่อให้เกิดความปกติสุขแก่ราษฎรทุกหมู่เหล่า ในโอกาสมหามงคลที่สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมงกุฎราชกุมารทรงเจริญพระชนมพรรษา ๖๐ พรรษา ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๕๕ กรุงเทพมหานครโดยสำนักวัฒนธรรมกีฬา และการท่องเที่ยว ขอน้อมเกล้าฯ ถวายพระพรให้ทรงพระเจริญยิ่งยืนนาน ทรงพระเกษมสำราญ พระพลานามัยสมบูรณ์ สมพระเกียรติเกริกก้องไพบูลย์สืบไป

The Prince of Muaythai

Although HRH Crow Prince Maha Vajiralongkorn has many royal duties and responsibilities, he has never failed to give his full support and encouragement to Muaythai. For example , the Crow Prince granted royal permission for **HRH Princess Sirivannaari Nariratana** to represent him at the opening ceremony of the International Federation of Muaythai Amateurs (IFMA) World Championship. After General Pichitr Kullavanijaya, who is the chief advisor to the World Muaythai Council, the IFMA and the Amateur Muaythai Association of Thailand presented a Muaythai outfit to the Crown Prince's son, **HRH Prince Dipangkorn Rasmijoti ;** subsequently the Crown Prince granted royal permission for picture of the young prince in his Muaythai outfit to be disseminated to the public. It is believed that the picture will inspire children, youth, and the general public as well as raise their awareness on the importance of physical exercise and sport, especially Muaythai, in their daily lives.

Moreover, HRH Crown Prince Maha Vajiralongkorn has graciously accepted the Amateur Muaythai Association of Thailand's offer to arrange Muaythai training sessions for HRH Prince physically prepared for muaythai training in the near future.

HRH Crown Prince Maha Vajiralongkorn's benevolence to the sport of Muaythai is most valued and appreciated. It is appropriate that relevant Muaythai agencies and personnel as well as the Thai people should recognize the values and benefits of Muaythai for their physical and emotional health. Muaythai skills and emphasis on the spirit of sportsmanship can be utilized to build up prople's character. Most important, all Thais should strive to preserve this unique art of self-defense and cultural heritage to ensure its continuity in Thailand and to achieve worldwide recognition for Muaythai.ts

Though his many royal duties and royal projects, His Royal Highness Crown Prince Maha Vajiralongkorn has brought great progress progress to the country as well as improvements in the lives of the Thai people. On the auspicious occasion of HRH the Crown Prince's sixtieth birthday on ๒๘ July ๒๐๑๒ the Bangkok Metropolitan Administration, through the Culture, Sports and Tourism Department, would like to offer best wishes for his continuing good health and nappiness.

กำเนิดวันมวยไทย

ในการสถาปนาวันมวยไทยได้มีการประชุดความคิดจากผู้ทรงคุณวุฒิสาขาต่างๆ เพื่อพิจารณาบรรพบุรุษไทยตั้งแต่พระมหากษัตริย์จนถึงสามัญชน นับจากพ่อขุนรามคำแหงมหาราช สมเด็จพระสรรเพชญ์ที่ ๒ (สมเด็จพระนเรศวรมหาราช) สมเด็จพระสรรเพชญ์ที่ ๘ (สมเด็จพระพุทธเจ้าเสือ) พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย พระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว พระยาพิชัยดาบหัก และนายขนมต้ม

ทั้งนี้ เมื่อศึกษาพระราชประวัติ พระคุณลักษณะ พระเอกลักษณ์ที่โดดเด่นด้านศิลปะมวยไทยของบรรพบุรุษไทยทั้งหมดแล้ว จึงมีมติให้เลือกวันสำคัญวันใดวันหนึ่งของสมเด็จพระสรรเพชญ์ที่ ๘ เป็นวันมวยไทย เนื่องด้วยสมเด็จพระสรรเพชญ์ที่ ๘ เป็นพระมหากษัตริย์ที่โปรดการชกมวยและได้เสด็จไปทรงชกมวยกับสามัญชน นอกจากนี้แล้วยังทรงคิดท่าแม่ไม้ ไม้กลมวยไทยขึ้นมาเป็นแบบฉบับที่รู้จักกันในนาม ***ตำรามวยไทยพระเจ้าเสือ*** เป็นมรดกตกทอดสืบมาจนถึงปัจจุบัน จึงได้กำหนดให้วันเสด็จขึ้นเสวยราชสมบัติ วันที่ ๖ กุมภาพันธ์ เป็นวันมวยไทย

Prior to the Selection

Before the date for Mauythai day was selected, experts from various fields considered toward Muaythai , ranging from monarchs to commoners. They included King Ramhamhaeng the Great, King Naresuan the Great, King Sanphet VIII (Phrea Chao Suea), King Buddha Yot Fa Chulaloke the Great, King Buddha Loes la Nabhalai, King Nang Klao, King Chulalongkron the Great, Phraya Phichai daab Hak and Nai Khanomtom. The Cabinet later Approved a proposal to declare February as the month for “Muaythai Day,” in honor of King Sanphet VIII (Phra Chao Suea) the father of Muaythai who promoted the martial art during his reign. He was a grand master in Muaythai who commanded descriptions of Muaythai techniques and tactics to be recorded into a volume know as the “***Muaythai Textbook in the Style of Phra Chao Suea”.***

Thus VI February each year was selected as Muaythai Day. This was based on the anniversary of the coronation day of King Sanphet VIII on VI February ๑๗๐๒.

ประวัติมวยไทยแต่ละยุค

ประวัติศาสตร์อันยาวนานของมวยไทยเริ่มมีและใช้กันในการสงครามในสมัยก่อน ในปัจจุบันมีการดัดแปลงมวยไทยมาใช้ในกองทัพโดยเรียกว่า "เลิศฤทธิ์" ซึ่งแตกต่างจากมวยไทยในปัจจุบันที่ใช้เป็นการกีฬา โดยมีการใช้นวมขึ้นเพื่อป้องกันการอันตรายที่เกิดขึ้น มวยไทยยังคงได้ชื่อว่า ศาสตร์การโจมตีทั้งแปด ซึ่งรวม สองมือ สองเท้า สองศอก และสองเข่า (บางตำราอาจเป็น นวอาวุธ ซึ่งรวมการใช้ศีรษะโจมตี หรือ ทศอาวุธ ซึ่งรวมการใช้บั้นท้ายกระแทกโจมตีด้วย) มวยไทยสืบทอดมาจากมวยโบราณ ซึ่งแบ่งออกเป็นแต่ละสายตามท้องที่นั้น ๆ โดยมีสายสำคัญหลัก ๆ เช่น มวยท่าเสา (ภาคเหนือ) มวยโคราช (ภาคอีสาน) มวยไชยา (ภาคใต้) มวยลพบุรีและมวยพระนคร (ภาคกลาง) มวยพลศึกษามีคำกล่าวไว้ว่า "หมัดดีโคราช ฉลาดลพบุรี ท่าดีไชยา ไวกว่าท่าเสา ครบเครื่องพลศึกษา"

มวยไทยสมัยกรุงสุโขทัย Sukhothai Period (approx. ๑๒๓๘-๑๓๗๕ A.D.)

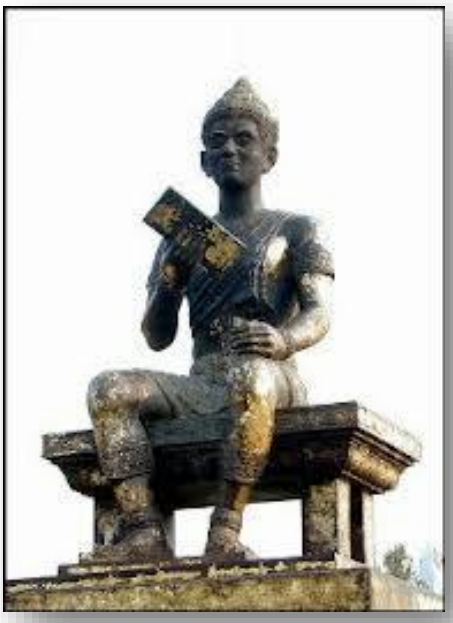

สมัยกรุงสุโขทัย มวยไทยถือเป็นศาสตร์ชั้นสูงที่ถูกบรรจุไว้ในหลักสูตรการศึกษาของกษัตริย์ เพื่อฝึกให้กษัตริย์เป็นนักรบที่มีความกล้าหาญ มีสมรรถภาพร่างกายที่ดีเยี่ยม ดังความปรากฏตามพงศาวดารว่า พ่อขุนศรีอินทราทิตย์ทรงส่งเจ้าชายร่วงโอรสองค์ที่สองไปฝึกมวยไทยที่สำนักสมอคอน แขวงเมืองลพบุรี หรือการที่พ่อขุนรามคำแหงทรงนิพนธ์ตำหรับพิชัยสงคราม โดยมีความข้อความบางตอนกล่าวถึงมวยไทย ควบคู่ไปกับการใช้อาวุธอย่างดาบ หอก มีด โล่ หรือธนูอีกด้วย

The Muay Thai or weapon training was done for the purposes of exercise and preparation in readiness for war, as well as for trials of strength and tactics for demonstration fighting at festive occasions. The Sukhothai laws mentioned that in boxing, a temporary ring was set up at the temple fairs or in the celebration areas. Boxing was an art of self-defence, a respectable tradition, not an activity for gambling, therefore there was no payment of duty required in the Kingdom.

มวยไทยสมัยกรุงศรีอยุธยา Ayudhaya Period (approx.๑๓๕๐-๑๗๖๗ A.D.)

สมัยสมเด็จพระนารายณ์มหาราช (พ.ศ.๒๑๔๗-๒๒๓๓) ยุคนี้บ้านเมืองสงบร่มเย็นและเจริญรุ่งเรือง พระองค์ทรงให้การสนับสนุนและส่งเสริมการกีฬาอย่างกว้างขวาง โดยเฉพาะอย่างยิ่งมวยไทยที่นิยมกันจนกลายเป็นอาชีพ และมีค่ายมวยต่าง ๆ เกิดขึ้นมากมาย มวยไทยสมัยนี้ชกกันบนลานดิน โดยใช้เชือกเส้นเดียวกั้นบริเวณเป็นสี่เหลี่ยมจัตุรัส นักมวยจะใช้ด้ายดิบชุบแป้งหรือน้ำมันดินจนแข็งพันมือ เรียกว่า มวยคาดเชือก นิยมสวมมงคลไว้ที่ศีรษะ และผูกประเจียดไว้ที่ต้นแขนตลอดการแข่งขัน การเปรียบคู่ชกนั้นเอาความสมัครใจของทั้งสองฝ่าย ไม่ได้กำหนดขนาดรูปร่างหรืออายุ โดยมีกติกาง่าย ๆ ว่าชกจนกว่าอีกฝ่ายจะยอมแพ้

The most important thing was that the Thai believed in Muay Thai as the prime art of self-defence, which could cause body disability, the damage caused possibly being fatal. The boxing competitions were not organized regularly, except at royal celebration, traditional festivals or major holidays. The prizes were mostly in kind;if money was awardee, it would not be a large amount. Many Ayudhaya kings were experienced boxers and were interested in watching the game, especially Phra-chao Seua (“King Tiger”-his nickname) who fought three famous boxers of Wisetchaichan, a city of that period.

มวยไทยในสมัยกรุงธนบุรี Thonburi Period (approx.๑๗๖๗-๑๗๘๒ A.D.)

ตลอดระยะเวลา ๑๔ ปีของกรุงธนบุรี (พ.ศ.๒๓๑๐-๒๓๒๔) บ้านเมืองซึ่งอยู่ในช่วงฟื้นฟูหลังจากพระเจ้าตากสินกอบกู้อิสรภาพคืนมาได้ การฝึกมวยไทยในสมัยนี้จึงฝึกเพื่อราชการทหารและสงครามอย่างแท้จริง การจัดชกมวยในสมัยกรุงธนบุรีนิยมนำนักมวยต่างถิ่นหรือศิษย์ต่างครูมาชกกัน โดยไม่มีกฎกติกาการแข่งขันอย่างเป็นรูปธรรมและไม่มีการกำหนดคะแนน จะทำการชกกันจนกว่าอีกฝ่ายจะยอมแพ้ บนสังเวียนซึ่งเป็นลานดินบริเวณวัด คาดมงคลและนิยมผูกประเจียดเช่นเดิม

The aim of Muay Thai training was for military purposes, national defence, keeping the peace in the kingdom, and the protection of the king, as well as defence of self, family and community. The reason for this was because during the time of turmoil the number of evil-doers increased. The king himself was good at Muay Thai and Krabi-Krabong. He trained with the Taniluek and other famous camps, and often watched boxing matches. Thonburi’s Muay camps were similar to those of Ayudhaya; there was a training centre in the palace, for use by members of royalty and nobility, and army officers; in the village and temple boxing centres, experienced warriors and boxers who had become monks trained those who applied to be pupils, giving service in return for the guidance of the teachers.

สมัยกรุงรัตนโกสินทร์ Ratanakosin Period (approx. ๑๗๘๒ A.D. – present)

สมัยรัชกาลที่ ๑

พระองค์ทรงฝึกหัดมวยไทยมาตั้งแต่ยังทรงพระเยาว์ และทรงสนพระทัยในการเสด็จทอดพระเนตรการแข่งขันชกมวยไทยอยู่เสมอ ในปี พ.ศ.๒๓๓๑ พ่อค้าชาวฝรั่งเศสสองพี่น้องเดินทางไปค้าขายทั่วโลกด้วยเรือกำปั่น คนน้องเป็นนักมวยฝีมือดี เที่ยวพนันชกมวยมาหลายเมือง เมื่อเดินทางมาถึงกรุงเทพมหานครจึงได้ล่ามกราบเรียนพระยาพระคลัง ขอชกมวยพนันกับคนไทยพระยาพระคลังได้นำความขึ้นกราบทูลรัชกาลที่ ๑ พระองค์ทรงตรัสปรึกษากับกรมพระราชวังบวรพระอนุชา ซึ่งเป็นผู้มีฝีมือมวยไทย และคุมกรมมวยหลวงอยู่ในขณะนั้น รับตกลงพนันกันเป็นเงิน ๕๐ ชั่ง กรมพระราชวังบวรคัดเลือก ทนายเลือกวังหน้าฝีมือดี ชื่อหมื่นผลาญต่อสู้กับนักมวยฝรั่งเศสครั้งนี้ สังเวียนการแข่งขันจัดสร้างขึ้นที่สนามหลังวัดพระแก้ว โดยใช้เชือกเส้นเดียวผูกกับเสา ๔ ต้น สูงประมาณ ๗๐ เซนติเมตร ขึงกั้นบริเวณเป็นสี่เหลี่ยมจัตุรัส กว้างประมาณด้านละ ๒๐ เมตร ด้านหน้าปลูกพลับพลาที่ประทับ กติกาการแข่งขันไม่มีการให้คะแนน ชกกันจนกว่าจะแพ้ชนะกันโดยเด็ดขาด เมื่อใกล้เวลาชกทรงตรัสสั่งให้แต่งตัวหมื่นผลาญ ด้วยการชโลมน้ำมันว่านยาตามร่างกาย ผูกประเจียดเครื่องรางที่ต้นแขน แล้วให้ขี่คอคนมาส่งถึงสังเวียน เมื่อการแข่งขันเริ่มขึ้น ฝรั่งได้เปรียบรูปร่างเข้าประชิดตัว พยายามจะปล้ำเพื่อหักคอและไหปลาร้า หมื่นผลาญพยายามปิดป้อง ปัดเปิด สลับกับเตะถีบชิงต่อยแล้วถอยวนหนียิ่งชกนานฝรั่งยิ่งเสียเปรียบเพราะทำอะไรไม่ได้ ฝรั่งพี่ชายเห็นว่าถ้าชกต่อไปน้องชายคงเสียเปรียบแน่จึงตัดสินใจกระโดดเข้าไปขวางกั้นไม่ให้หมื่นผลาญถอยหนี การกระทำเหมือนช่วยกันจึงเกิดมวยหมู่ระหว่างพวกฝรั่งกับพวกทนายเลือก ฝรั่งบาดเจ็บหลายคน รัชกาลที่ ๑ พระราชทานหมอยาหมอนวดไปรักษาพยาบาล เมื่อหายดีแล้วฝรั่งเศสสองพี่น้องก็ออกเรือกลับไป

สมัยรัชกาลที่ ๒

สมัยพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย (พ.ศ.๒๓๕๒-๒๓๖๗) เมื่อครั้งทรงพระเยาว์ พระองค์ทรงฝึกมวยไทยที่สำนักวัดบางหว้าใหญ่ (วัดระฆังโฆสิตาราม) จากสมเด็จพระวันรัต (ทองอยู่) ซึ่งเคยเป็นแม่ทัพเก่าครั้นเมื่อพระองค์ทรงมีพระชนมายุได้ ๑๖ พรรษาก็เสร็จมาประทับในพระราชวังเดิม และทรงฝึกมวยไทยเพิ่มเติมจากทนายเลือก อีกทั้งยังโปรดให้สร้างสนามมวยไว้ที่สนามหญ้าบริเวณวังหลัง พร้อมทั้งเปลี่ยนคำว่า รำหมัด เป็นมวยไทย อีกด้วย

สมัยรัชกาลที่ ๓

สมัยพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว (พ.ศ. ๒๓๖๗-๒๓๙๔) ในสมัยนี้ตามหัวเมืองต่าง ๆ ประชาชนก็ยังคง นิยมฝึกมวยไทยและกระบี่กระบองกันอยู่ ด้วยเหตุนี้เองที่ทำให้ท้าวสุรนารี หรือคุณหญิงโม ภรรยาเจ้าเมืองโคราช สามารถ คุมทัพต่อสู้เอาชนะ เจ้าอนุวงศ์แห่งเวียงจันทน์ได้

สมัยรัชกาลที่ ๔

สมัยพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว (พ.ศ. ๒๓๙๔-๒๔๑๑) เมื่อครั้งทรงพระเยาว์ พระองค์ทรงแต่งองค์อย่าง กุมารชกมวยไทย และรำกระบี่กระบองแสดงในงานสมโภชพระอุโบสถวัดพระศรีรัตนศาสดารามสมัยนี้เป็นยุคหัวเลี้ยวหัวต่อ ของอารยะธรรมตะวันตกที่เริ่มแพร่หลายมาในประเทศไทยทว่ามวยไทยก็ยังคงเป็นกีฬาประจำชาติอยู่

สมัยรัชกาลที่ ๕

พระองค์ทรงฝึกมวยไทยจากสำนักมวยหลวง ซึ่งมีปรมาจารย์หลวงพลโยธานุโยค ครูมวยหลวงเป็นผู้ถวายการสอน ทำให้พระองค์โปรดกีฬามวยไทยมาก เสด็จทอดพระเนตรการชกมวยหน้าพระที่นั่ง ทรงโปรดให้ข้าหลวงหัวเมืองต่างๆ คัดนักมวยฝีมือดีมาชกกันหน้าพระที่นั่งเพื่อหานักมวยที่เก่งที่สุดเข้าเป็นทหารรักษาพระองค์ สังกัดกรมมวยหลวง พระองค์ทรงเห็นคุณค่าของกีฬาประจำชาติ จึงตรัสให้มีการแข่งขันมวยไทยขึ้นทั่วประเทศ เพื่อให้เกิดความนิยมกีฬามวยไทยมากขึ้น นอกจากนี้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าให้มี "มวยหลวง" ตามหัวเมืองต่างๆ เพื่อทำหน้าที่ฝึกสอน จัดการแข่งขัน และควบคุมการแข่งขันมวยไทย ปี พ.ศ.๒๔๓๐ รัชกาลที่ ๕ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าให้ตั้งกรมศึกษาธิการขึ้น ให้มวยไทยเป็นวิชาหนึ่งในหลักสูตรของโรงเรียนครูฝึกหัดพลศึกษา และโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้าในสมัยนี้เป็นที่ยอมรับว่า คือ ยุคทองของมวยไทย

สมัยรัชกาลที่ ๖

สมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว (พ.ศ. ๒๔๕๓-๒๔๖๘) ระหว่างปี พ.ศ. ๒๔๕๗-๒๔๖๑ ประเทศไทยได้ส่งทหารเข้าร่วมกับฝ่ายสัมพันธมิตรในสงครามโลกครั้งที่ ๑ ณ เมืองมาเซย์ ประเทศฝรั่งเศส โดยมีพลโทพระยาเทพหัสดินเป็นแม่ทัพ ในการนี้ท่านได้จัดแสดงมวยไทย ให้บรรดาทหารและประชาชนชาวยุโรปได้ชม นับเป็นครั้งแรกที่มวยไทยได้เผยแพร่ในทวีปยุโรป ต่อมาในปี พ.ศ.๒๔๖๔ ภายหลังสงครามโลกครั้งที่ ๑ กีฬามวยไทยก็ยังคงเป็นที่นิยมของประชาชนอย่างไม่เสื่อมคลาย และยุคนี้ก็ได้มีสนามมวยถาวรแห่งแรกที่จัดการแข่งขันมวยไทยเป็นประจำนั่นคือบนสนามฟุตบอลภายในโรงเรียนสวนกุหลาบ จึงเรียกยุคนี้ว่า “สมัยสวนกุหลาบ”

สมัยรัชกาลที่ ๗

สมัยพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว (พ.ศ. ๒๔๖๘-๒๔๗๗) ระหว่างปี พ.ศ. ๒๔๖๖ – ๒๔๗๒ พลโทพระยาเทพหัสดินได้สร้างสนามมวยหลักเมืองท่าช้างขึ้น บริเวณโรงละครแห่งชาติในปัจจุบัน โดยลักษณะของเวทีมีเชือกกั้นเส้นใหญ่ขึ้นและแต่ละเส้นขึงตึงเป็นเส้นเดียวไม่เปิดช่องตรงมุม สำหรับขึ้นลงอย่างในยุคเก่าเพื่อป้องกันมิให้นักมวยตกเวทีตรงช่องดังกล่าว ต่อมาในปี พ.ศ.๒๔๗๒ รัฐบาลได้มีคำสั่งให้ยกเลิกมวยคาดเชือกลุมพินีร่วมกับมหรสพอื่นๆ โดยคัดเลือกเอานักมวยไทยฝีมือดีมาชกกันทุกวันเสาร์ และมีการสร้างเวทีมวยขึ้นตามอย่างมาตรฐานสากล คือ มีเชือกกั้นสามเส้น ใช้ผ้าใบปูพื้น มีมุมแดงมุมน้ำเงิน มีผู้ตัดสินให้คะแนน ๒ คน และผู้ตัดสินชี้ขาดการแข่งขันบนเวทีอีก ๑ คน โดยกำหนดให้ใช้เสียงระฆัง เป็นสัญญาณด้วยระฆังเป็นครั้งแรก

สมัยรัชกาลที่ ๘

สมัยพระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอนันทมหิดล (พ.ศ. ๒๔๗๗ - ๒๔๘๙) ระหว่างปี พ.ศ.๒๔๗๘ - ๒๔๘๔ คหบดีผู้มีชื่อเสียงในสมัยนั้นได้สร้างเวทีมวยขึ้นบริเวณที่ดินของเจ้าเชต ชื่อ สนามมวยสวนเจ้าเชต ปัจจุบันคือที่ตั้งกรมรักษาดินแดน การดำเนินการจัดการแข่งขันเป็นไปด้วยดี เนื่องจากทหารเข้ามาควบคุม เพื่อนำรายได้ไปบำรุงกิจการทหาร จัดการแข่งขันกันติดต่อหลายปี จึงเลิกไปเพราะเกิดสงครามโลกครั้งที่ ๒ หลังสงครามโลกครั้งที่ ๒ กำลังจะสงบแต่ยังคงมีเครื่องบินข้าศึกบินลาดตระเวนอยู่ทั้งกลางวันกลางคืน จำเป็นต้องจัดการแข่งขันชกมวยไทยตามโรงภาพยนตร์ต่างๆ ในเวลากลางวัน เช่น สนามมวยพัฒนาการ สนามมวยท่าพระจันทร์ สนามมวยวงเวียนใหญ่ เนื่องจากประชนยังคงให้ความสนใจมวยไทยอยู่

สมัยรัชกาลที่ ๙

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช (พ.ศ. ๒๔๘๙-ปัจจุบัน) วันที่ ๒๓ ธันวาคม พ.ศ.๒๔๘๘ สนามมวยเวทีราชดำเนินได้เปิดสนามทำการแข่งขันครั้งแรก มีนายปราโมทย์ พึ่งสุนทร เป็นนายสนามมวยคนแรก พระยาจินดารักษ์เป็นกรรมการบริหารเวที ครูชิต อัมพลสิน เป็นโปรโมเตอร์ จัดชกเป็นประจำในวันอาทิตย์เวลา ๑๖.๐๐ - ๑๗.๐๐ น. ใช้กติกาของกรมพลศึกษา ปี พ.ศ.๒๔๘๐ ชก ๕ ยกๆ ละ ๓ นาที พักระหว่างยก ๒ นาที ในระยะแรกชั่ง น้ำหนักตัวนักมวยด้วยมาตราส่วนเป็นสโตนเหมือนน้ำหนักม้าอีก ๒ ปีต่อมา จึงเปลี่ยนเป็นกิโลกรัม และปี พ.ศ.๒๔๙๔ สนามมวยเวทีราชดำเนินได้เริ่มก่อสร้างหลังคาอย่างถาวร

มวยไทย
มรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม

มวยไทย เป็นมรดกทางภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม เป็นศิลปะการต่อสู้ป้องกันตัวของชนชาติไทยมาตั้งแต่ครั้งโบราณ เป็นการใช้อาวุธของร่างกาย ๙ อย่าง หรือที่เรียกว่า นวอาวุธ ได้แก่ มือ ๒ เท้า ๒ เข่า ๒ ศอก ๒ และศีรษะ ๑ อย่างมีประสิทธิภาพ นับเป็นศิลปะการต่อสู้ที่เก่าแก่ประเภทหนึ่งของโลก

Muaythai : Intangible Cultural Heritage

Muaythai belongs to Thailand’s intangible cultural heritage. The origin to this traditional Thai martial art can be traced back to the dawn of the nation’s history. It is the art of efficiently using nine body parts viz. two fists, two feet, two knees, two elbows, and the head as weapon (called Nava-arvudh in Thai). Muaythai is not only important at individual, community, social, and national levels, but also has long plays a vital part in protecting the kingdom’s sovereignty.

มวยไทยเป็นศิลปะการป้องกันตัวและเป็นศาสตร์ที่ชายชาติทหารจะต้องฝึกให้คล่องแคล่ว ดังคำกล่าวที่ว่ามวยนั้นเป็นมูลบทของวิชายุทธ์ เพลงอาวุธเป็นมัธยม และพิชัยสงครามเป็นมงกุฎ

มวยไทยเป็นศาสตร์ที่ว่าด้วยการใช้อุบาย ชั้นเชิง ไหวพริบ และวิชาเข้าต่อสู้กัน จึงปรากฏหลักฐานในพระราชพงศาวดารว่า ในอดีต พระมหากษัตริย์ที่มีพระปรีชาสามารถจะทรงเชี่ยวชาญการชกมวยเป็นอย่างยิ่งขณะเดียวกัน เจ้านายชั้นผู้ใหญ่ ขุนนางฝ่ายทหาร และสามัญชนจะฝึกฝนมวยไทยเพื่อป้องกันตัวและชาติบ้านเมืองเพราะการใช้อาวุธ เช่น กระบี่ กระบอง พลอง ดาบ ง้าว ทวน ประกอบกับมวยไทย จะทำให้การใช้อาวุธนั้นเกิดประสิทธิภาพสงสุด โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการต่อสู้ป้องกันตัวในระยะประชิด ในยามสงบ มวยไทยจะเป็นการประลองพละกำลังและชั้นเชิงการต่อสู้จนกลายเป็นกิจกรรมทางสังคมมีการแข่งขันมวยในโอกาสสำคัญๆ ดังปรากฏในกฎหมายตราสามดวงหมวดอัยการเบ็ดเสร็จที่กล่าวถึงการชกมวยไว้ว่า *“...๑๑๗ มาตราที่หนึ่ง ชนทั้งสองเปนเอกจิตเอกฉันท์ตีมวยด้วยกันก็ดี แลปล้ำกันก็ดี และผู้หนึ่งต้องเจ็บปวดด้วยก็ดี ค่นหักถึงแก่มรณภาพก็ดีท่านว่าหาโทษมิได้...”*

มวยไทยจึงมีความสำคัญทั้งต่อบุคคล ชุมชน สังคม และประเทศชาติ มีส่วนสำคัญยิ่งในการดำรงเอกราชของชาติไทยตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน

In the past, Muaythai was a martial art that most Thai man had to learn and train. It is said that Muaythai is the basic art of fighting, use of weaponry is a secondary skill, and fighting strategies are the key to victory.

To practice Muaythai, one needs to be wily, astute, and knowledgeable. The Thai Royal Annals note that monarchs usually mastered Muaythai fighting while high-ranking royals, military noblemen as well as commoners were trained in the martial art for the practice of Muaythai also helped to optimize the use of weapons such as the Krabi (curved sword), Krabong (short wooden staff), Plong (wooden staff), sword, Ngao (halberd), and Thuan (lance), especially in close fighting.

When the kingdom was not at war, Muaythai contests became common for those who wanted to pit their strength and fighting skills against worthy opponents. The Law of the Three Seals, Section Miscellany, mentioned boxing as: *“...๑๑๗ Article ๑ – If two persons made a voluntary agreement to box or fight with each other and one of them was hurt, had broken bones or even died, the other would not be penalized...”*

As such, Muaythai has been important at individual, community, social, and national levels as well as playing a vital role in maintaining the kingdom’s sovereignty.

ผสานชั้นเชิงกับร่างกายให้เป็นอาวุธ

เอกลักษณ์ของ***มวยไทย***ที่ทำให้มวยไทยมีความโดดเด่นและถือเป็นศิลปะชั้นสูงคือการใช้อวัยวะต่างๆ เป็นประดุจดังเกราะและอาวุธ ใช้ชั้นเชิงไหวพริบและวิชาเข้าต่อสู้กัน ไม่ใช่กำลังแต่เพียงอย่างเดียว กอปรด้วย **“ศาสตร์”** อันได้แก่การเรียนรู้จุดอ่อน จุดแข็งของร่างกายที่จะพิชิตและเอาชนะคู่ต่อสู้ “**ศิลป์**” คือ ลักษณะการใช้นวอาวุธอันมีรายละเอียดปลีกย่อยอย่างพิสดาร ทำให้มวยไทยเป็นศิลปะการต่อสู้ที่มีมนต์ขลังและเป็นการต่อสู้ที่มีชั้นเชิงเป็นที่ประทับใจของคนทั้งโลกการฝึกมวยโบราณแบ่งเป็น ๓ ขั้นตอน

เบื้องต้น ฝึกให้รู้จักป้องกันตัวเองให้ปลอดภัยก่อนที่จะคิดทำผู้อื่น เรียกว่า ป้อง ปัด ปิด เปิด

ขั้นกลาง ฝึกเพื่อเป็นนักมวยต่อสู้บนสังเวียน คือ เข้ามวยเป็น สามารถตอบโต้แก้กลับคู่ต่อสู้ได้ เรียกว่า ทุ่ม ทับ จัก หัก (ควักนัยน์ตา)

ขั้นสูง ฝึกเพื่อเป็นนักรบ เป็นครูอาจารย์ไว้ใช้ในราชการสงคราม ประจำกองทนายเลือกและกองอาจารย์ เป็นจารบุรุษ อาทมาฏ สอดแนม ทหารเอก ทหารรอง นายกอง แม่ทัพ คือเรียนวิชาฆ่าคน (สงวนไว้ไม่สอนพร่าเพรื่อ) เรียกว่าประกบ ประกับ จับรั้ง เข้าข้างหลังหักก้านคอ

A Combination of Tactics and Physical Strength

The unique characteristics of Muaythai that make it one of the most refined martial arts are the use of limbs to defend and attack in lieu of shields and weapons. Muaythai does not rely purely on strengthand power it also depends considerably on techniques, tactics, and strategies. Boxers need to body to defeat opponents. There are many striking tactics to deliver blows and they allow the aggressor to attack from many different angles with speed and power, continually keeping his opponent off balance.

Muaythai training comprises three steps:

Basic step: Learn self-protecton before attacking other, i.e. Pong, Pat, Pid,Perd (guard, block, ward-off, and open defense).

Intermediate step: As fighters in the ring, boxers should learn to approach and counterattack, i.e. Thum, Thub, Jub, Hak (slam, press, hold, and break [including eye gouging]).

Advanced step: To become a warrior or instructor in case of ear, and to serve as an emissary, scout, soldier, squadron leader, and commander-in-chief. This includes the art of killing which is not commonly taught. The step comprises stealthy approach, surprise, immobilization, and death blow (breaking of the neck).

ตำรับมวยไทย

๕ ตำรับมวยไทย

มวยไทยนั้นมีหลักการพื้นฐานเดียวกัน คือ การใช้หมัด เท้า เข่า ศอก และศีรษะ ก่อเกิดกระบวนท่าทางต่าง ๆ นับร้อย ๆ กระบวนท่า โดยในแต่ละท้องที่ได้พัฒนาความสามารถและความถนัดในเชิงมวยที่แตกต่างกัน ซึ่งสะท้อนออกมาในลักษณะของความชำนาญในเชิงมวยและเทคนิควิธี โดยเฉพาะการคาดเชือกมีการเปรียบเปรยความสามารถเชิงมวยของท้องถิ่นต่างๆ ว่า “หมัดหนักโคราช ฉลาดลพบุรี ท่าดีไชยา ไวกว่าท่าเสา ครบเครื่องพลศึกษา”

๑. มวยลพบุรี เป็นมวยที่ชกฉลาด รุกรับคล่องแคล่วว่องไว ต่อยหมัดตรงได้แม่นยำ เรียกว่ามวยเกี้ยว หมายถึงมวยที่ใช้ชั้นเชิงเข้าทำคู่ต่อสู้โดยใช้กลลวงมากมาย เคลื่อนตัวอยู่เสมอ หลอกล่อหลบหลีกได้ดี สายตาดี รุกรับและออกอาวุธหมัด เท้า เข่า ศอกได้อย่างรวดเร็ว

๒. มวยโคราช มีการแต่งกาย การคาดเชือก การจดมวย การฝึกซ้อม การร่ายรำ และรูปแบบวิธีการชกที่เป็นเอกลักษณ์ โดยเฉพาะการชกหมัดวงกว้างหนักหน่วงเรียกว่า “หมัดเหวี่ยงควาย”

๓. มวยไชยา เป็นศิลปะมวยประจำถิ่นอำเภอไชยา จังหวัดสุราษฎร์ธานี มีชื่อเสียงมาแต่ครั้งสมัยรัชการที่ ๕ นอกจากการใช้หมัด เท้า เข่า ศอก แล้วยังมีวิชาการต่อสู้เช่น การ “ทุ่ม ทับ จับ หัก” การเรียนการสอนเริ่มตั้งแต่เรียนป้องกันตัว “ป้อง ปัด ปิด เปิด” จากนั้นจึงเรียนลูกไม้มวยไทยต่าง ๆ ต่างจากมวยทั่วไปที่เน้นการโจมตีปรมาจารย์ไชยาที่มีชื่อเสียงคืออาจารย์เขตร ศรียาภัย

๔. มวยท่าเสา อุตรดิตถ์ มีความโดดเด่นในการจดมวยกว้างและให้น้ำหนักตัวไปทางด้านหลังเท้าหน้า สัมผัสพื้นเบาๆ ทำให้ออกมวยได้ไกล รวดเร็วและรุนแรง หมัดหน้าห่างจากหน้าสูงกว่าไหล่ หมัดหลังจะต่ำ และอีกมวยหนึ่งในสายของพระยาพิชัยดาบหักนั้น เป็นทั้งมวยอ่อนและแข็ง สามารถรุกรับตามสถานการณ์ รู้วิธีรับก่อนรุก เรียนแก้ก่อนผูก เรียนรู้จุดอ่อนจุดแข็งของตนเองและคู่ต่อสู้

๕. มวยพลศึกษา เป็นมวยที่ฝึกมาจากสายอื่น ๆ บ้างแล้ว เมื่อมาเรียนต่อที่สถาบันการพลศึกษา ได้เรียนรู้กลยุทธ์เพิ่มเติมโดยมีอาจารย์กิมเส็ง ทวีสิทธิ์ ปรมาจารย์มวยที่มีชื่อเสียง มีความเชี่ยวชาญหมัดซึ่งศึกษามาจากหม่อมเจ้าวิบูลย์สวัสดิ์วงศ์ สวัสดิกุล ซึ่งได้ทรงศึกษาการชกมวยสากลของประเทศไทย จนได้ชื่อว่าเป็นบิดามวยสากลของประเทศไทย นอกจากหมัดแล้วยังเน้นความเร็วจังหวะเข้า – ออก อย่างแคล่วคล่องว่องไว เรียกได้ว่ามวยพลศึกษาเป็นมวยครบเครื่อง

Five Styles of Muaythai

The five Muaythai styles have the same basic principles – using limbs to create over a hundred means of continuous striking. Practitioners from different parts of the country also developed different tactics, techniques, and skills, **"Heavy punch Korat, clever mave Lop Buri, goof tactics Chaiya, Repid tha sao, Maneuverable palasucksa".**

Lop Buri style : Clever and swift offensive and defensive combinations with quick straight jabs. The style is also called "Muay Kiew" as it uses many tactics to distract the opponent. With sharp eyes, the defender employs lightning hand, feet, Knees, and elbows.

Korat Style : This is characterized by the "Kaad Chuek" method (binding or wrapping of rope or fabric around both palms and the back of the hands and wrists), the defensive stance, training, and striking methods. Signatures of this boxing style include a heavy and wide side – punch called "Wiang Kwai" (Swing the Buffalo)

Chaiya style : Originating in Chaiya District, Surat Thani Province, this style became well – known after the fifth reign, it also includes the "Thum, Thub, Jub, Hak" (Slam, press, hold, and break) techniques. Muaythai vernacular was usually coined in rhyme but contains profound meanings such as Pong, Pat, Pid, Perd (guard, block, ward-off, and open defense).

Tha Sao Style : From Uttaradit Province, the style is showcased by a wide defensive stance, putting the weight into the rear foot, front foot slightly touching the ground for swift movement and long, hard straight punches. The front fist is raised above the shoulder, the other is lower. Another style of Tha Sao created by Phraya Pichai Daab Hak (Phraya Pichai of the broken sword) combines both hard and soft techniques. Striking can be modified in accordance with the situation; learning weak and strong points of the opponent and oneself is a key component.

Palasueksa Style : This refers to combat by practitioners who have learned other boxing and Muaythai styles before adopting additional techniques at the Physical Education Institute from Mr. Kimseng Taweesith, a famous Muaythai master who inherited the art of Muaythai from His Serene Highness Prince Vibulya Svastiwongse Svastikul. The prince learned international – style boxing from abroad and is dubbed the "father of International – style Boxing of Thailand". This style emphasizes agility and alacrity – so – called fully – fledged muaythai.

ประวัตินายขนมต้ม

Nai Khanomtom History

นายขนมต้ม เกิดวันอังคาร เดือนยี่ ปีมะเมีย พ.ศ. ๒๒๙๓ ในสมัยพระเจ้าอยู่หัวท้ายสระครั้งกรุงศรีอยุธยา ที่บ้านกุ่ม (ปัจจุบันคือ ตำบลบ้านกุ่ม อำเภอบางบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา) บิดาชื่อนายเกิด มารดาชื่อนางอี่ มีพี่น้อง ๒ คน คือ

๑. นางเอื้อง ถูกพม่าฆ่าตายเมื่อเล็กๆ

๒. นายขนมต้ม

นายขนมต้มต้องอยู่วัดตั้งแต่เล็กๆ อายุประมาณ ๑๐ ขวบพ่อแม่ถูกพม่าฆ่าตายหมด และ เริ่มฝึกวิชามวยไทยตั้งแต่เริ่มแตกหนุ่ม จนในสมัยพระเจ้าเอกทัศน์ กรุงศรีอยุธยาต้องเสียแก่พม่าจึงถูกกวาดต้อนไปเมืองพม่า

นายขนมต้มได้สร้างชื่อเสียงให้กับกรุงศรีอยุธยาและชาติไทย โดยอาศัยความสามารถในเชิงหมัดมวย ดังข้อความตอนหนึ่งว่า....ในสมัยกรุงศรีอยุธยา เรามีนักมวยไทย คือ นายขนมต้ม ออกไปแสดงฝีไม้ลายมือถึงเมืองพม่า การชกมวยของนายขนมต้มนั้น ทางวงการมวยของเราได้ถือเป็น **“วันนักมวย”** คือ วันที่ ๑๗ มีนาคม ในพงศาวดารกล่าวว่า เมื่อพระเจ้าอังวะโปรดให้ปฏิสังขรณ์และก่อเสริมพระเจดีย์เกศธาตุในเมืองย่างกุ้งเป็นการใหญ่นั้น ครั้นงานสำเร็จลงในปี พ. ศ. ๒๓๑๗ พอถึงวันฤกษ์งามยามดี คือวันที่ ๑๗ มีนาคม จึงโปรดให้ทำพิธียกฉัตรใหญ่ขึ้นไว้บนยอดเป็นปฐมฤกษ์ แล้วได้ทรงเปิดงานมหกรรมฉลองอย่างมโหฬาร ขุนนางพม่ากราบทูลว่า “นักมวยไทยมีฝีมือยิ่งนัก” พระเจ้า

อังวะจึงตรัสสั่งให้เอาตัวนายขยมต้มนักมวยดีมีฝีมือตั้งแต่กรุงเก่ามาถวาย พระเจ้าอังวะได้ให้จัดมวยพม่าเข้ามาเปรียบ (ชก) กับนายขนมต้ม โดยจัดให้ชกต่อหน้าพระที่นั่ง ปรากฏว่าขนมต้มชกชนะพม่าไม่ทันถึงยกก็แพ้ถึงเก้าคนสิบคนก็สู้ไม่ได้ พระเจ้าอังวะทอดพระเนตรยกพระหัตถ์ตบพระอุระตรัสสรรเสริญนายขนมต้มว่า **“ไทยมีพิษทั่วตัว แม้มือเปล่าไม่มีอาวุธเลย สู้ได้คนเดียวชนะถึงเก้าคนสิบคน ”** ฉะนั้นวันมีชัยของนายขนมต้ม คือวันที่ ๑๗ มีนาคม จึงถือเป็นวันเกียรติประวัติของนักมวยไทย

สำหรับชาวพระนครศรีอยุธยา ได้สำนึกในบุญคุณของนายขนมต้มและถือเป็นเกียรติศักดิ์คนดีศรีอยุธยา จึงได้พร้อมใจกันสร้าง **“อนุสาวรีย์นายขนมต้ม”** ไว้ที่บริเวณสนามกีฬากลางจังหวัดพระนครศรีอยุธยา เพื่อเป็นอนุสติเตือนใจและให้ลูกหลานไทยยึดถือเป็นแบบอย่างสืบไป

Orphan Nai Khanomtom was bullied by Aeydam while growing up, prompting him to take up MuayThai. Later, the pair became friends and promised to fight against the advancing Burmese army together. Before the Burmese arrived in Krungsriayudhaya, they had to pass Khanomtom and Aeydam’s hometown of Pamok. They split into two groups: Aeydam and his team would fight the Burmese while Khanomtom’s team went to Krungsriayudhaya to monitor the opposition troops’ movements there. But Khanomtom was caught and imprisoned. Later, on the new chedi celebration day, Prajaomangra, the head of Burma, ordered Khanomtom to display his MuayThai skills, promising to help the Thai if he could beat nine of his soldiers.

เครื่องรางของขลัง
The Talisman

เครื่องรางของขลัง หมายถึง วัตถุมงคลที่ใช้เป็นเครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจของนักมวย สามารถป้องกันอันตรายได้ ซึ่งนักมวยเชื่อว่าจะทำให้อยู่ยงคงกระพันชาตรี แคล้วคลาด มหาอุด คุ้มกำลัง มีมงคลสำหรับสวมศีรษะและประเจียดผูกติดกับต้นแขน ทำด้วยสายสิญจน์หรือผ้าดิบที่เกจิอาจารย์เป็นผู้เขียนอักขระหัวใจมนต์ คาถา และเลขยันต์ แล้วถักหรือม้วนพันด้วยด้ายหรือสายสิญจน์ ห่อหุ้มด้วยผ้าซึ่งผ่านพิธีกรรมจากครูบาอาจารย์ อิทธิฤทธิ์ ความศักดิ์สิทธิ์แห่งพิธีกรรม อำนาจของไสยเวทย์

มงคล คือ เครื่องผูกศีรษะ และมงคลสูงสุดของนักมวย หมายถึง ความมีลาภ เคราะห์ดี ความสุข ความระมัดระวัง ถือเป็นความศักดิ์สิทธิ์ เป็นของสูง เป็นเครื่องรางของขลังที่สามารถป้องกันภัยให้กับนักมวยได้ มงคลมักทำจากด้ายหรือเชือกหรือผ้าดิบหลายชิ้นที่ลงอักขระ หัวใจมนตรา คาถาอาคม และเลขยันต์กำกับ นำมาถักและขึ้นรูปเป็นวงกลมให้กระชับศีรษะ

ประเจียด คือ เครื่องผูกแขน เป็นเครื่องรางของขลังอีกอย่างหนึ่งของนักมวย เชื่อกันว่าเป็นเครื่องรางที่คุ้มกันตัวนักมวยไทย ทำด้วยเชือกหรือผ้าลงเลขยันต์และอักขระมนตรา ส่วนมากทำจากผ้าดิบสีแดง ใช้ผูกที่ต้นแขนหรือคล้องคอก็ได้

In this context, amulets and talismans are auspicious objects used to boost fighters' morale. It is believed that sacred amulets and talismans can afford protection against weapons and add to the fighters' strength.

Mongkhon and Prachiat are made of thread, ropes or cloth strips intertwined and tied to form a ring consecrated with magical mantra or conjuration by grand master. Amulets and Talismans A Superstitious Power

MongKhon is a type of headgear, deemed the most auspicious object for Muaythai boxers. It represents fortune, good luck, happiness and vigilance. Highly revered and believed to provide boxers with protection, MongKhon is usually made of consecrated thread, ropes or cloth strips intertwined and tied to form a ring.

Prachiat is like an armband. It is made of rope or red cloth inscribed with magical runes and tied around the neck or the bicep. It is believed to provide protection.

มงคล (MongKhon)

ประเจียด (Prachiat)

กรมพลศึกษา
ขั้นความสามารถ
LEVELS OF PROFICIENCY
ขั้น10
KHAN 10
มงคลแดง
RED MONGKOL
ขั้น ๙
KHAN 9
มงคลน้ำตาล-ขาว
BROWN-WHITE MONGKOL
ขั้น ๘
KHAN 8
มงคลน้ำตาล
BROWN MONGKOL
ขั้น ๗
KHAN 7
มงคลน้ำเงิน-ขาว
BLUE-WHITE MONGKOL
ขั้น ๖
KHAN 6
มงคลน้ำเงิน
BLUE MONGKOL
ขั้น ๕
KHAN 5
มงคลเขียว-ขาว
GREEN-WHITE MONGKOL
ขั้น ๔
KHAN 4
มงคลเขียว
GREEN MONGKOL
ขั้น ๓
KHAN 3
มงคลเหลือง-ขาว
YELLOW-WHITE MONGKOL
ขั้น ๒
KHAN 2
มงคลเหลือง
YELLOW MONGKOL
ขั้น ๑
KHAN 1
มงคลขาว
WHITE MONGKOL

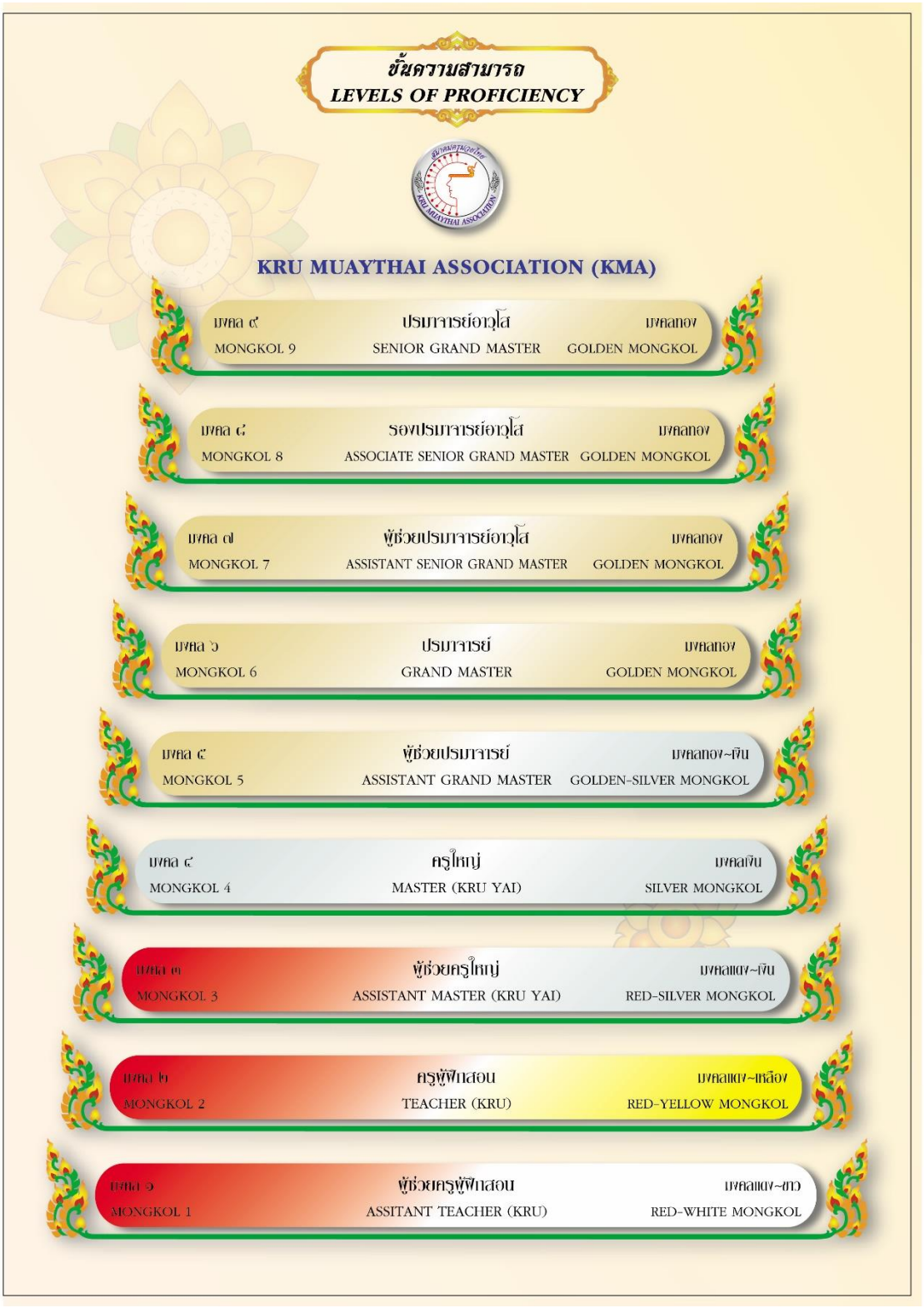
ชั้นความสามารถ
LEVELS OF PROFICIENCY
KRU MUAYTHAI ASSOCIATION (KMA)
มงคล ๙ ปรมาจารย์อาวุโส มงคลทอง
MONGKOL 9 SENIOR GRAND MASTER GOLDEN MONGKOL
มงคล ๘ รองปรมาจารย์อาวุโส มงคลทอง
MONGKOL 8 ASSOCIATE SENIOR GRAND MASTER GOLDEN MONGKOL
มงคล ๗ ผู้ช่วยปรมาจารย์อาวุโส มงคลทอง
MONGKOL 7 ASSISTANT SENIOR GRAND MASTER GOLDEN MONGKOL
มงคล ๖ ปรมาจารย์ มงคลทอง
MONGKOL 6 GRAND MASTER GOLDEN MONGKOL
มงคล ๕ ผู้ช่วยปรมาจารย์ มงคลทอง~เงิน
MONGKOL 5 ASSISTANT GRAND MASTER GOLDEN-SILVER MONGKOL
มงคล ๔ ครูใหญ่ มงคลเงิน
MONGKOL 4 MASTER (KRU YAI) SILVER MONGKOL
มงคล ๓ ผู้ช่วยครูใหญ่ มงคลแดง~เงิน
MONGKOL 3 ASSISTANT MASTER (KRU YAI) RED-SILVER MONGKOL
มงคล ๒ ครูผู้ฝึกสอน มงคลแดง~เหลือง
MONGKOL 2 TEACHER (KRU) RED-YELLOW MONGKOL
มงคล ๑ ผู้ช่วยครูผู้ฝึกสอน มงคลแดง~ขาว
MONGKOL 1 ASSITANT TEACHER (KRU) RED-WHITE MONGKOL

การฝึกกระบวนท่ามวยไทย
Boxing stance

แม่ไม้มวยไทย (Mae Mai Muay Thai)

แม่ไม้มวยไทย หรือ ไม้มวย คือ การผสมผสานการใช้อาวุธ หมัด เท้า เข่า ศอก เพื่อการรุกหรือรับในการต่อสู้ของมวยไทย การจะใช้ศิลปะแม่ไม้มวยไทยได้อย่างชำนาญจะต้องผ่านการฝึกฝนเบื้องต้นในการใช้หมัด เท้า เข่า ศอก ให้คล่องแคล่ว จากนั้นจึงหัดใช้ผสมผสานกันไปทั้ง หมัด เท้า เข่า ศอก และการหลบหลีก ได้มีการคิดดัดแปลง พลิกแพลงเพื่อนำไปใช้แล้วตั้งชื่อท่ามวยนั้นๆ ตามลักษณะท่าทางที่จดจำง่าย เมื่อมีท่ามวยมากขึ้นจึงจัดแบ่งเป็นหมวดหมู่ ตั้งชื่อให้คล้องจองกันเพื่อจะได้ท่องจำกอปรกับการชกมวยไทยในอดีตนั้นมักจะชกกันด้วยมือเปล่าหรือมีผ้าดิบพันมือจึงสามารถใช้มือจับคู่ต่อสู้เพื่อทุ่ม หัก หรือบิดได้ นักมวยจึงสามารถใช้ชั้นเชิงในการต่อสู้มากกว่าการใช้กำลัง

ท่าแม่ไม้มวยไทยที่ครูบาอาจารย์ในแต่ละสำนักได้คิดค้นขึ้น แสดงให้เห็นถึงภูมิปัญญาของบรรพบุรุษที่มีความรอบรู้ทั้งด้านศาสตร์และศิลป์ กล่าวคือ ด้านศาสตร์ รู้ถึงจุดอ่อน จุดแข็งของร่างกายที่จะพิชิตและเอาชนะคู่ต่อสู้ ด้านศิลป์ คือ ลักษณะการใช้นวอาวุธ ที่มีรายละเอียดปลีกย่อยอย่างพิสดาร

นับแต่โบราณมาครูมวยแต่ละสำนักได้แบ่งประเภทของแม่ไม้มวยไทยไว้ต่างกัน บางท่าแม้จะมีชื่อเรียกเหมือนกันแต่ก็อาจมีท่วงท่าแตกต่างกัน ไม้มวยไทยที่กล่าวถึงในตำรามวยไทยแบ่งออกตามลักษณะการแก้ทางมวยและการจู่โจมเรียกว่า **กลมวย** แบ่งตามลักษณะการใช้หมัด เท้า เข่า ศอก เรียกว่า **เชิงมวย** บางตำราแบ่งเป็น **แม่ไม้ ลูกไม้** หรือแบ่งเป็น **ไม้ครู ไม้เกร็ด** ซึ่งไม้ครูหมายถึงไม้สำคัญที่เน้นให้ลูกศิษย์ต้องปฏิบัติให้ชำนาญ และเมื่อชำนาญแล้วสามารถแตกไม้ครูแต่ละแบบออกเป็นไม้เกร็ดได้อีกมากมาย ไม้ครูที่ในปัจจุบันได้รับการยกย่องมีอยู่ ๑๕ กระบวนท่าด้วยกันเรียกว่า แม่ไม้มวยไทย มีชื่อคล้องจองกัน

Mae Mai Muay thai

Mae Mai Muaythai or Mae Mai employ combinations of fists, feet, knees, and elbows for offensive and defensive purposes. To master the art of Muaythai fighting requires regular practice of striking and defending maneuvers, the name of which have been adapted for easy recollection. When these stratagems were developed, they were categorized into groups and rhymed. In antiquity, Muaythai was usually fought bare-fisted or with cloth-bound hands so it was easy to snatch, break, or twist opponent's body parts. Tactics were more important than strength.

Out of hundreds of Muaythai techniques and tactics, only ๑๕ are considered as Mae Mai Muaythai or master techniques.

Portraits of these master techniques, the gold leaf paintings by Mr. Vallabhis Sodprasert, are provided on the following pages.

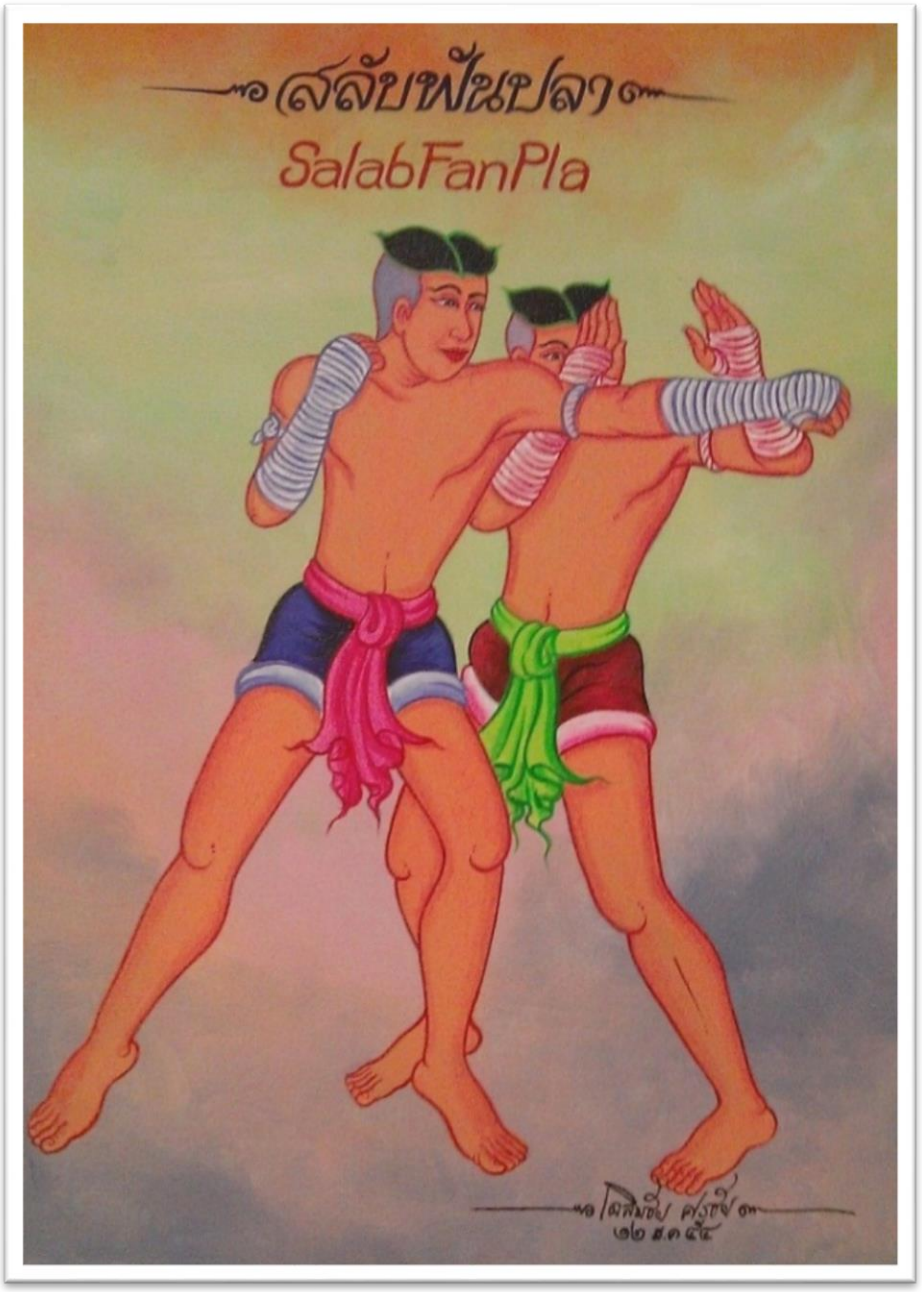

๑.สลับฟันปลา

กลไม้นี้เป็นไม้ครูเบื้องต้นของการหลบออกวงนอกเพื่อจะได้ใช้อาวุธเข้าไม้อื่นต่อไป

Salab Fun Pla (Zigzag)

Basic evasion of an opponent before beginning another attack.

๒.ปักษาแหวกรัง

กลมวยไม้นี้เป็นไม้ครูของการเข้าสู่วงใน เพื่อใช้ลูกไม้ต่าง ๆ ต่อไป

Paksa Waek Rung (Bird Parting the Nest)

For approaching the opponent before striking.

๓.ชวาซัดหอก

กลมวยไม้นี้ใช้เป็นหลักสำหรับหลบหมัดตรงออกทางวงนอกแล้วโต้ตอบด้วยศอก

Java Sad Hok (Jaba Throws Spear)

For avoiding straight punches and counterattack with an elbow strike.

๔.อิเหนาแทงกริช

ไม้นี้เป็นหลักใช้รับหมัดชกตรงด้วยการใช้ศอกเข้าคลุกวงใน

Inao Tang Krit (Inao Uses Dagger)

For blocking straight punches before approaching an opponent.

๕.ยอเขาพระสุเมรุ

ไม้นี้ใช้รับหมัดตรงในลักษณะก้มตัวเข้าวงในให้หมัดผ่านศีรษะไป แล้วต่อยปลายคางด้วยหมัด

Yor Khao Phra Sumane (Lower Suneru Mountain)

For cucking a straight punch, approaching and then attacking with uppercut.

๖.ตาเถรคำฟัก

ไม้นี้ใช้ป้องกันหมัด โดยใช้แขนเปิดขึ้นปัดหมัดที่ชกมาแล้วต่อยหมัดสวนที่ปลายคาง

Ta Then Kham Fug (Monk Stakes Gourd Plant)

For blocking a straight punch with an arm and striking back, aiming at the chin.

๗.มอญยันหลัก

ไม้นี้เป็นไม้รับหมัดด้วยการใช้เท้ายันหรือถีบเข้าที่ยอดอกหรือท้อง

Mon Yan Luck (Mon Hold a Post)

For striking back at a straight punch, by push kicking at the chest or abdomen.

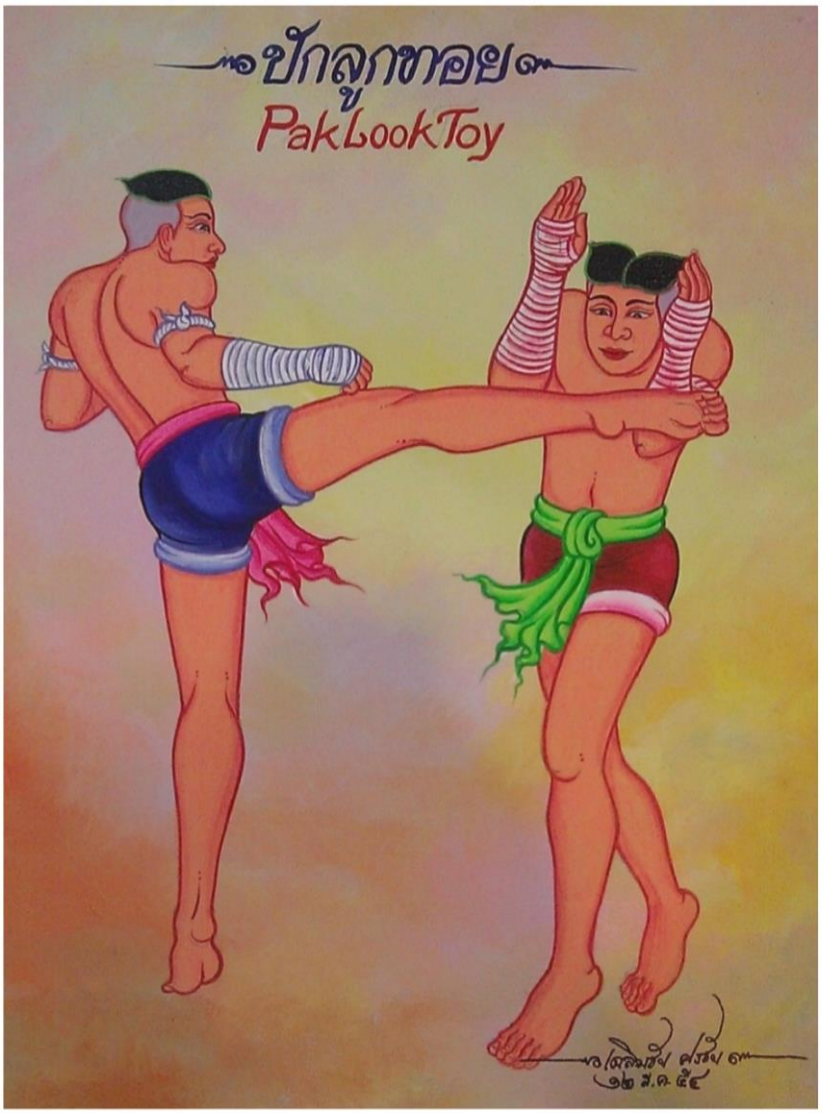

๘.ปักลูกทอย

ไม้นี้ใช้รับการเตะเฉียง โดยใช้ศอกกระแทกเข้าที่หน้าแข้ง

Pak Luk Thai (Sticking Luk Thoi)

Used to counter a roundhouse kick by throwing an elbow strike at the attacker' shin.

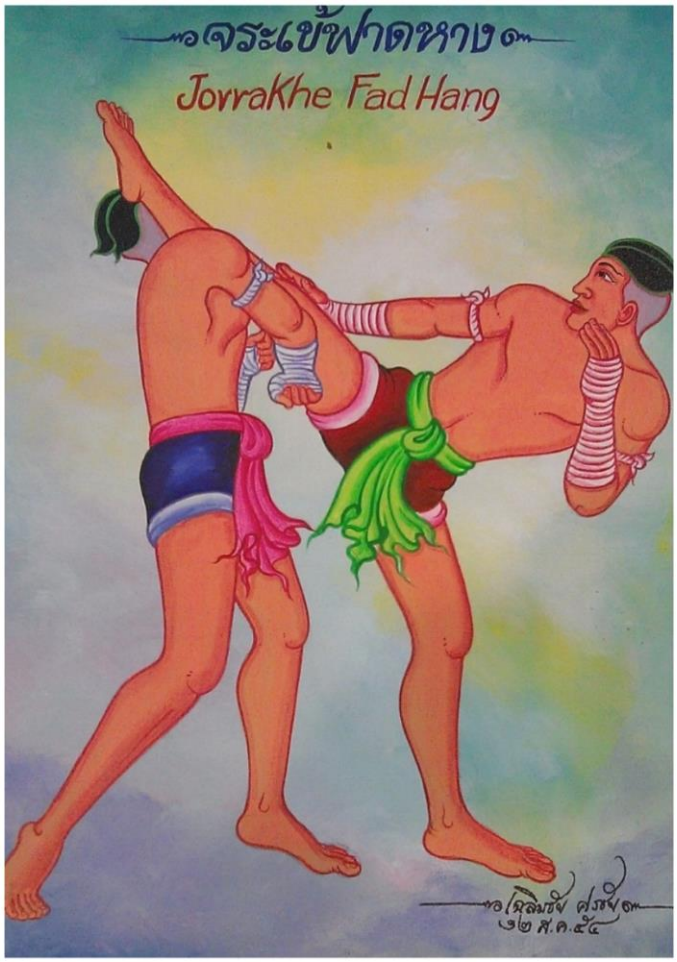

๙.จระเข้ฟาดหาง

ไม้นี้ใช้สันเท้าฟาดหลัง เมื่อคู่ต่อสู้ชกมาสุดแรง แล้วเสียหลักเปิดส่วนหลังว่างแล้วให้หมุนตัวเตะด้วยลูกเหวี่ยงส้นเท้าที่ไต อาจทำให้ไตพิการได้

Chorakhe Fat Hang (Crocodile Whipping its Tail)

Characterized by using the heel to hit the opponent's back when he is throwing a powerful punch, but losing his balance, making his back unguarded. The fighter will thus turn his body to throw a swinging heel kick to the kidney. This could damage the attacker's kidney.

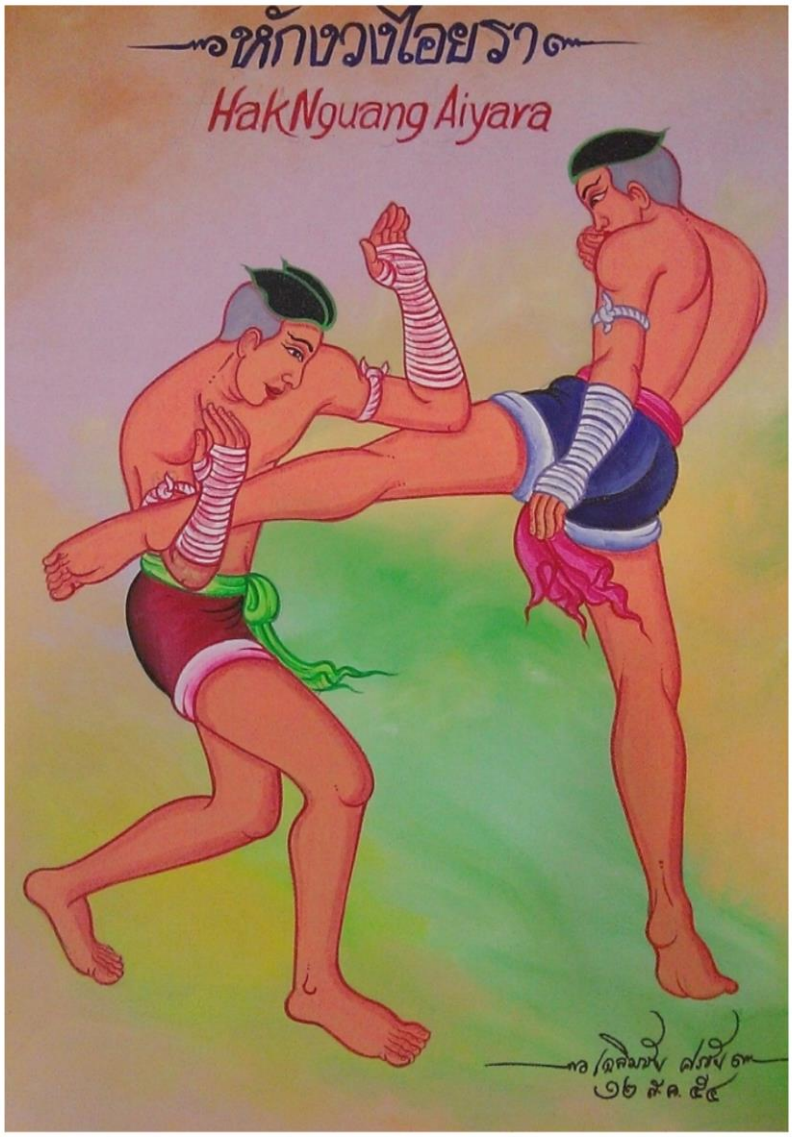

๑๐.หักงวงไอยรา

ไม้นี้ใช้แก้การเตะ โดยตัดกำลังขาด้วยการใช้ศอกกระทุ้งเข้าที่โคนขา

Hak Nguang Aiyary (Breaking the Elephant's Trunk)

Used to block a kick by throwing an elbow strike at the top of the attacker's thigh to suppress the strength of the kick.

๑๑.นาคาบิดหาง

ไม้นี้ใช้รับการเตะ โดยใช้มือทั้งสองจับปลายเท้าบิด พร้อมทั้งใช้เข่ากระทุ้งเพื่อให้หักหรือเคาะ

Nakha Bit Hang (Naga twisting its Tail)

Used to block a kick by grabbing the attacker's kicking foot and then twisting the tip of the food, and concurrently striking the calf with a knee.

๑๒.วิรุฬหกกลับ

ไม้นี้ใช้ป้องกันการเตะ โดยใช้ส้นเท้ากระแทกที่บริเวณโคนขาทำให้เคล็ดจนขาแพลงไป

Wirun Hok Klap (Demon Wirun Turning over)

Used to defend against a kick by throwing a heel at the top of the attacker's thigh. This can cause the attacker to suffer a sprained leg.

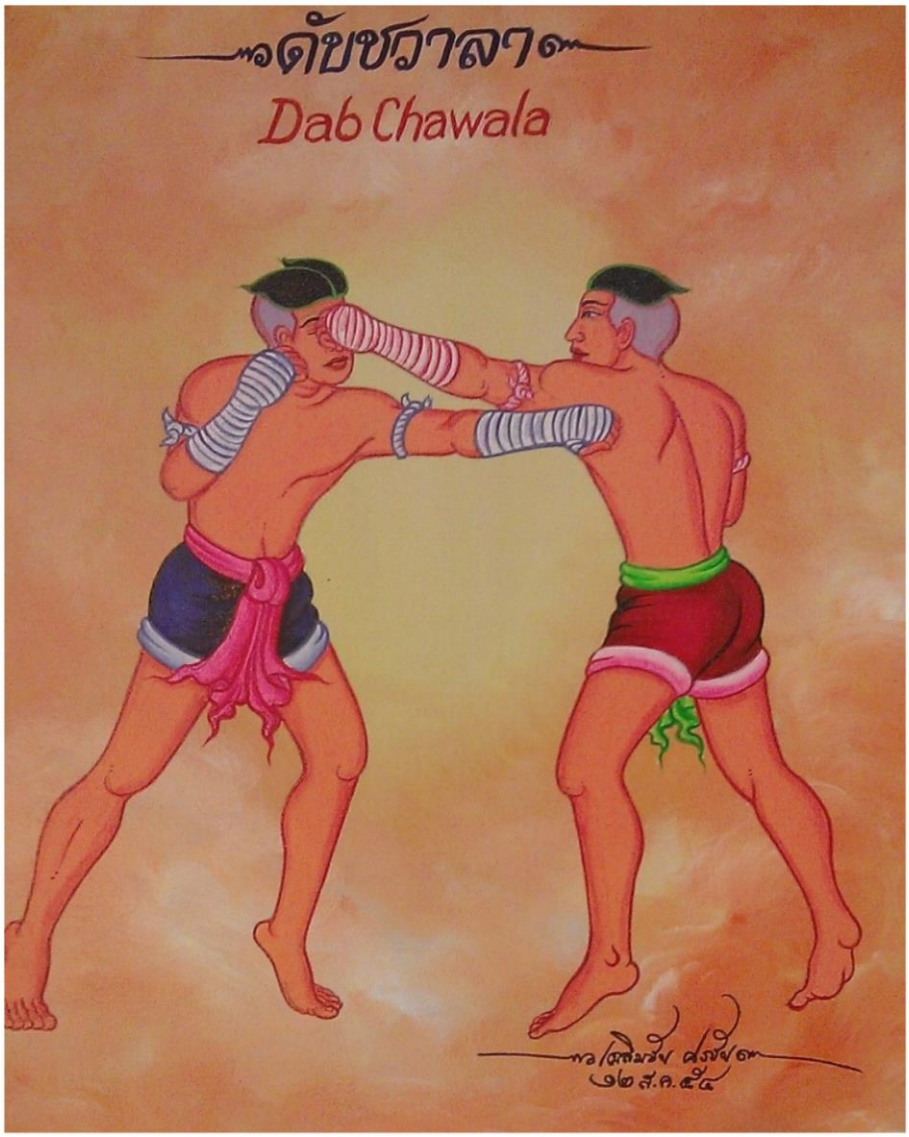

๑๓.ดับชวาลา

กลมวยไม้นี้ใช้แก้การชกหมัดตรง โดยชกสวนเข้าสู่บริเวณใบหน้าหรือลูกตา

Dub Chawala (Put out Lamps)

For counter striking a straight punch, by throwing a straight punch back at the face or eye.

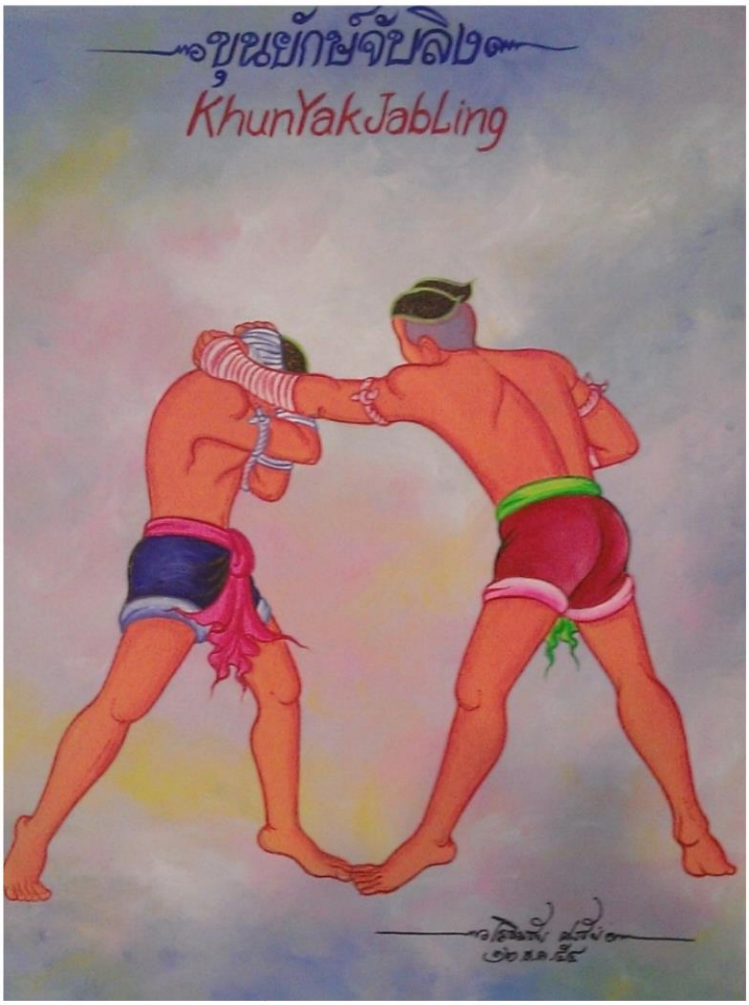

๑๔.ขุนยักษ์จับลิง

กลมวยไม้นี้ใช้ฝึกหัดแบบแรกเรียกว่ารวมไม้ โดยฝ่ายรุกต่อย เตะ ศอก เป็นชุดออกไป ฝ่ายรับก็รับหมัด รับเตะ รับศอก เป็นชุดไปเช่นกัน

Khun Yak Chap Ling (Lord Demon Catching Monkey)

Used in basic training called ruam Mai (Combined Tricks). The protagonist attacks by throwing a punch, a kick, and elbow strike in a fighting sequence. The defender executes a defense sequence of a punch, kick, and elbow strike.

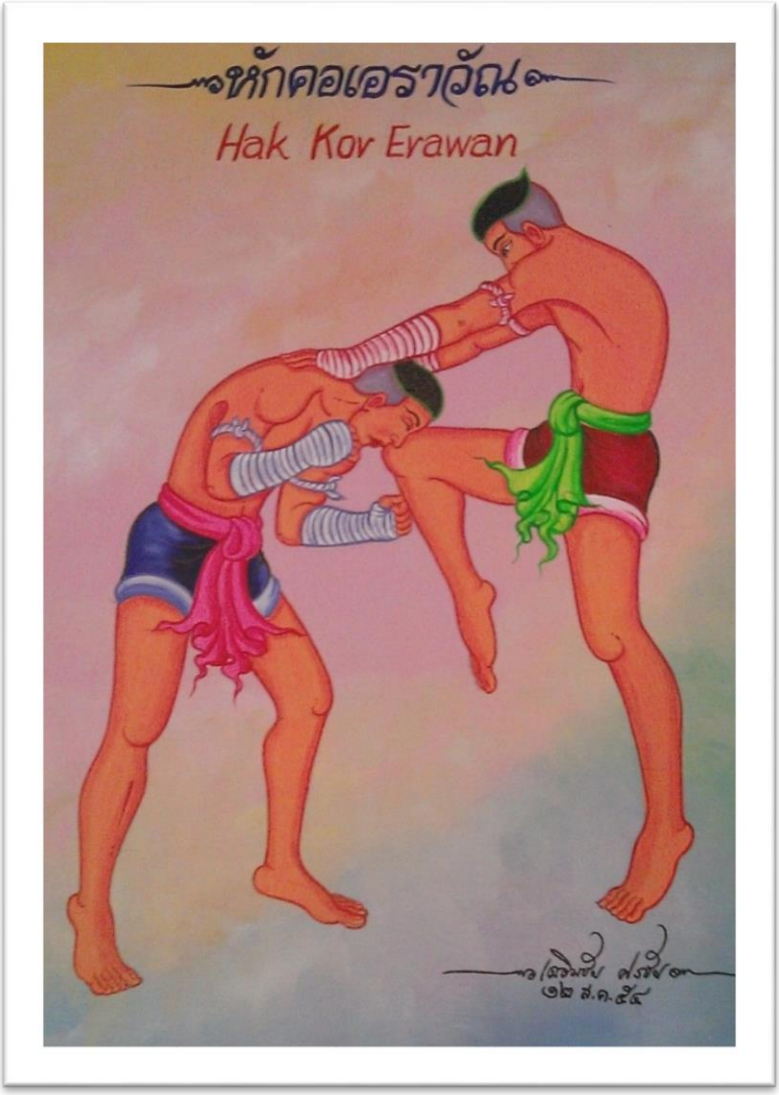

๑๕.หักคอเอราวัณ

กลมวยไม้นี้ใช้บุกจู่โจมในขณะที่คู่ต่อสู้เดินมวยเข้าหาแล้วงอเข่าหน้ามากเหมือนบันได ให้เดินขึ้นไปเหยียบแล้วเข่าเหมือนก้าวขึ้นบันได แล้วต่อด้วยตีศอกที่กลางศีรษะ

Hak Kho Erawan (Breaking the Neck of the Erawan Three-Headed Elephant)

This technique is used to attack an opponent who is approaching with a leg bent. The fighter steps on the knee and throws an elbow strike at the middle of the opponent's head.

ลูกไม้มวยไทย

ลูกไม้มวยไทย หมายถึง ท่าของการใช้ศิลปะมวยไทยที่แยกย่อยออกไปจากแม่ไม้ มีลักษณะที่ละเอียดอ่อนมากมายหลายอย่าง ซึ่งผู้ฝึกจะต้องผ่านการฝึกหัดแม่ไม้มวยไทยก่อน จึงจะฝึกลูกไม้ให้ได้ดี บูรพาจารย์ผู้ทรงคุณวุฒิได้จัดแบ่งลูกไม้มวยไทยออกเป็น ๑๕ ลูกไม้

ทักษะลูกไม้ Luk mai tactic

Luk mai (tactic) means techniques of using of other tricks that can use of fists, kicks , elbow , and knees , faster and better to attack and gain the victory. According to the standard Thai Boxing teaching, these are divided into variations, namely and body. Luk mai muay thai has ๑๕ form are :

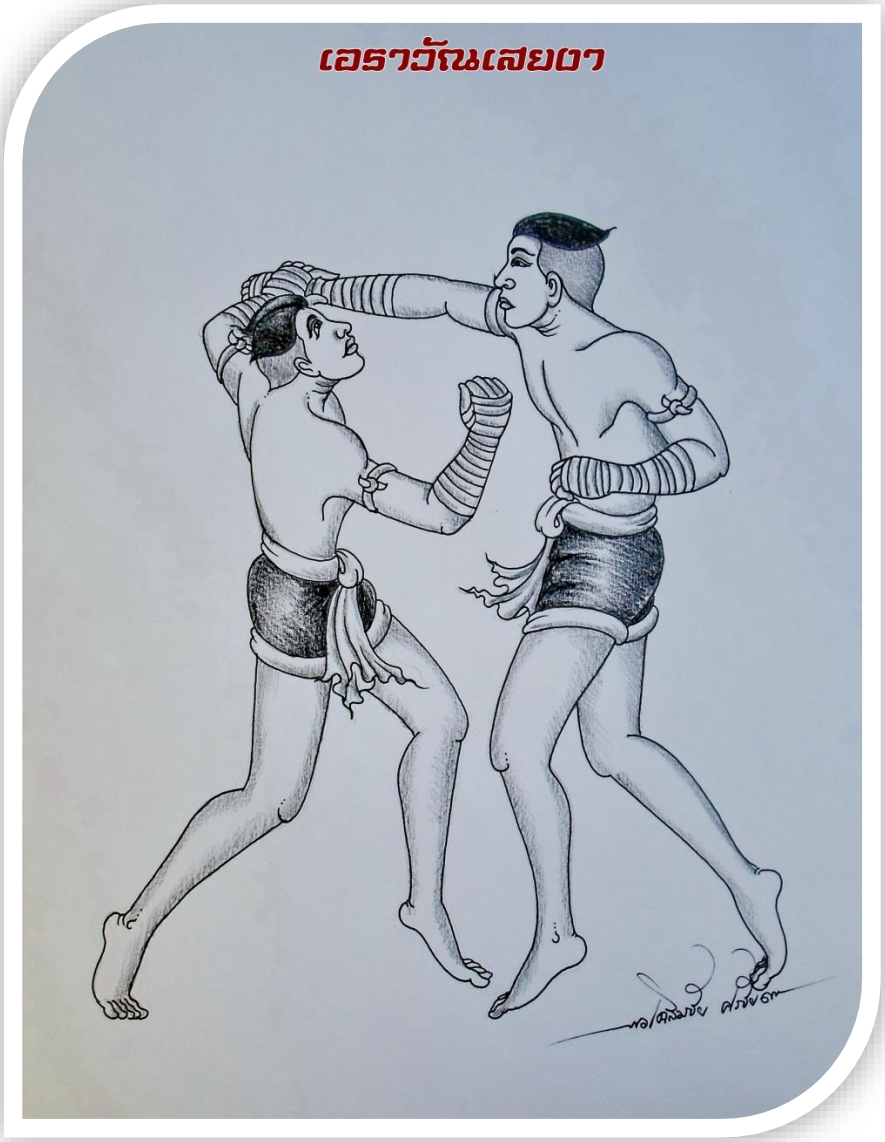

๑. เอราวัณเสยงา

ไม้นี้ใช้แก้หมัด โดยใช้การหมุนตัวปัดหมัดและชกสวนออกไปด้วยหมัดเสยปลายคาง

Erawan Soei Nga (Erawan Thrusts Tusks)

This is to counter an opponent's punches by turning the body to pusk them away using forearm and striking back with an uppercut

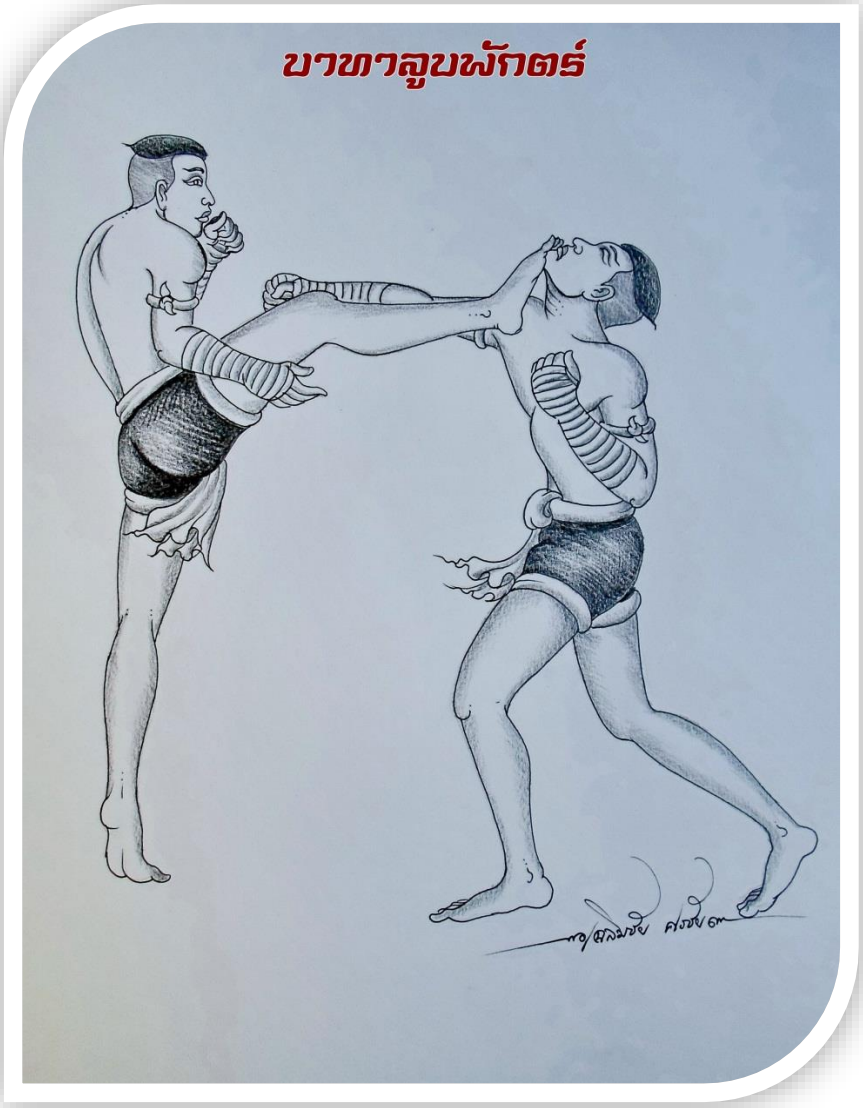

๒.บาทาลูบพักตร์

ไม้นี้ใช้มือปัดหมัดแล้วถีบตรงสวนขึ้นสู่เป้าหมายใบหน้าของคู่ต่อสู้

Batha Lup Phak (Foot Touching the Face)

Characterized by using a hand to swipe the straight punch away and counterattacking with a push kick aimed at the attacker's face.

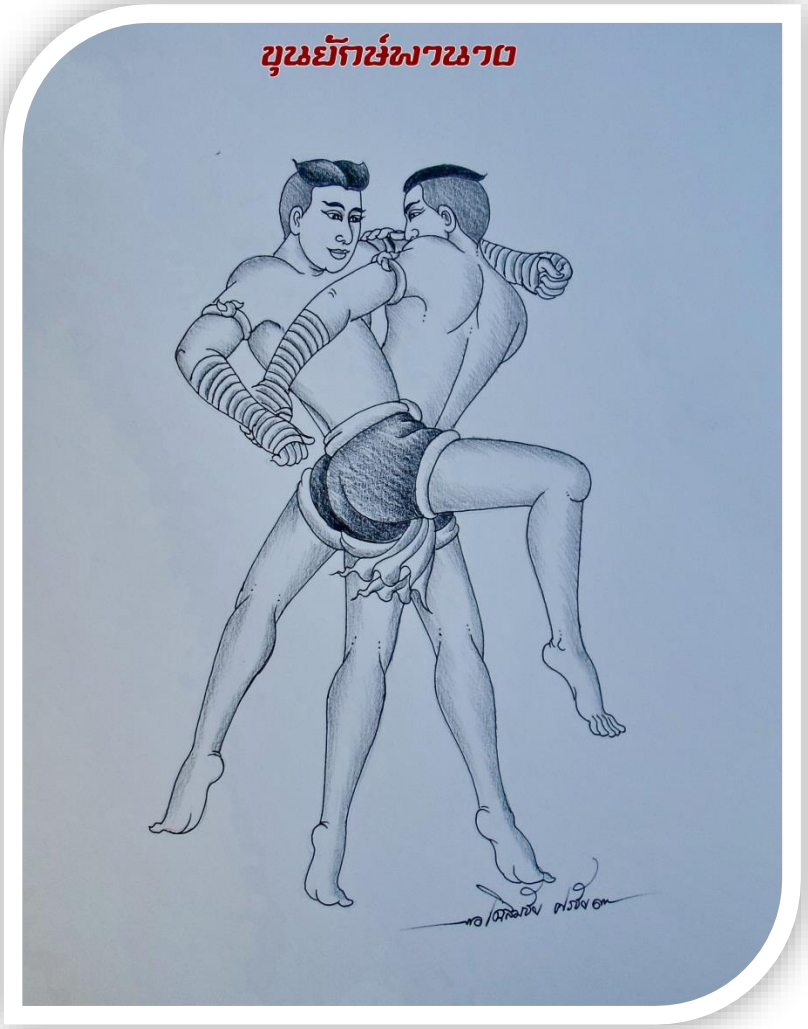

๓.ขุนยักษ์พานาง

ไม้มวยนี้ใช้การสืบเท้าเข้ากอดตัว แล้วขัดขาทุ่มด้วยสะโพก ปัจจุบัน กลมวยไม้นี้ใช้ไม่ได้บนเวที

Khun Yak Pha Nang (Lord Demon Abducting a Lady)

Characterized by stepping into close quarters, using an arm to enfold the opponent's trunk, and throwing him down with the hip. Currently, this Technique is not allowed in the ring.

๔.พระรามน้าวศร

กลมวยไม้นี้ใช้รับศอกที่ตีมาจากด้านบน โดยงอขาต่ำลง งอแขน ใช้ท่อนแขนยันศอกไว้ แล้วชกสวน

Phra Ram Nao Son (King Rama Pulling the Arrow String)

Used for countering an elbow strike from above by ducking th body and bending an arm to push over the attacker's elbow, then riposting with a punch.

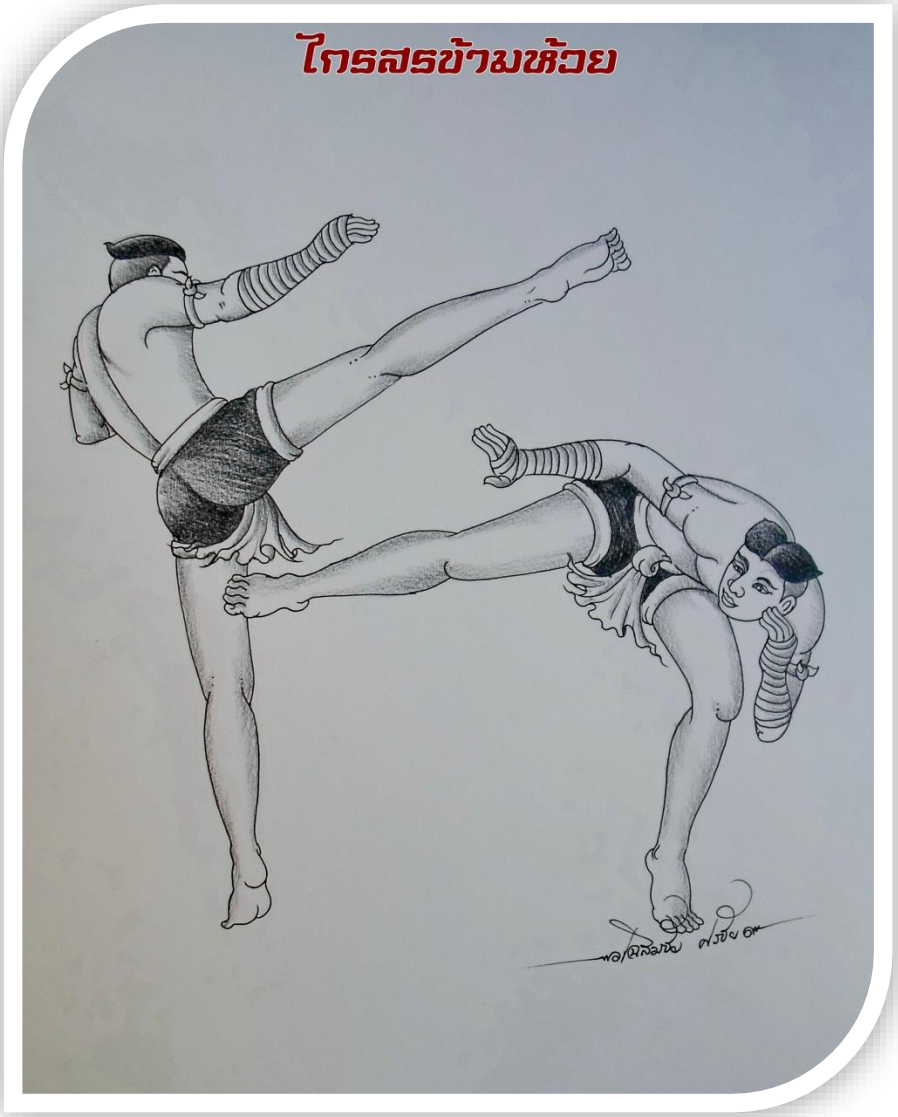

๕.ไกรสรข้ามห้วย

ไม้นี้ใช้แก้เท้าที่เตะมาหมายใบหน้า โดยถีบสวนไปที่เท้าที่ยืนเป็นเท้าหลักของคู่ต่อสู้

Kraison Kham Huai (Lion Crossing the Brook)

Used to block a high kick aimed at the face by shooting a push kick at the attacker's standing leg.

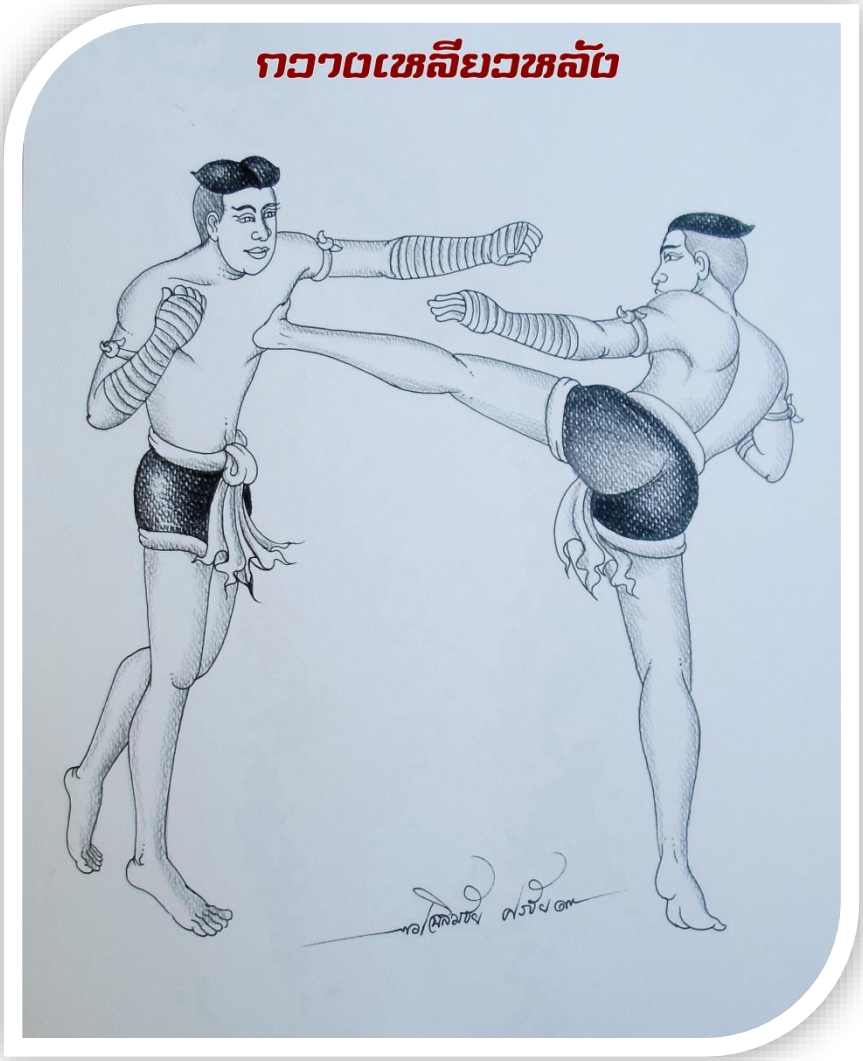

๖.กวางเหลียวหลัง

กลมวยไม้นี้ใช้จู่โจมด้วยการถีบหรือเตะก่อน แล้วจึงตามด้วยลูกเตะหรือส้นเท้าที่ปลายคางหรือลิ้นปี่

Kwang Liao Lang (Deer Turning the Neck to Look Backward)

Used for an attack which begins with a kick or push kick, followed by a kick or a heel kick at the opponent's chin or upper abdomen.

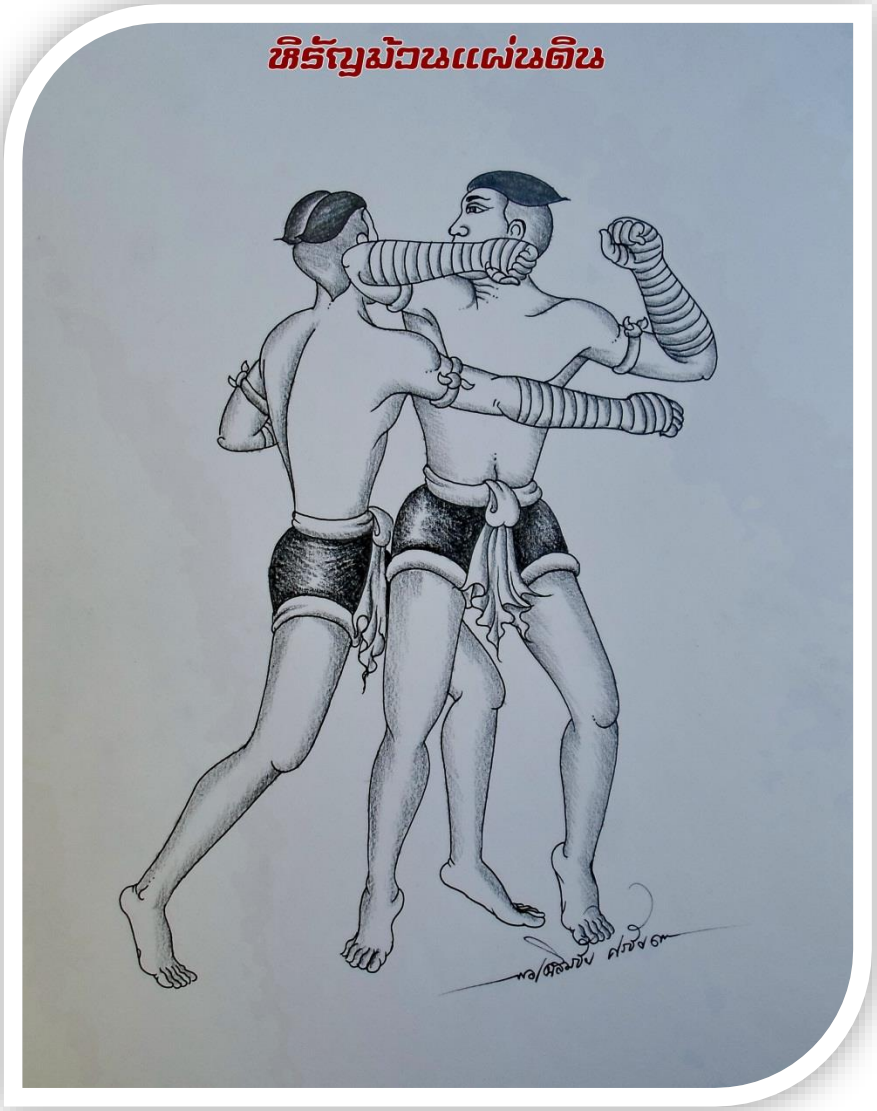

๗.หิรันต์ม้วนแผ่นดิน

กลมวยไม้นี้เป็นแม่ไม้ของการศอกกลับหลังในลักษณะหมุนตัวเข้าไปตามอาวุธที่คู่ต่อสู้ใช้มา จะเป็นเข่า หมัด เตะ ใช้ม้วนเข้าศอกกลับหลังได้ทั้งสิ้น

Hiran Muan Phaendin (Demon Hiranyasha rolling the Earth)

A major ploy characterized by throwing a swinging back elbow to the attacker no matter whether he attacks with a punch, a knee, or a kick.

๘.นาคมุดบาดาล

กลมวยไม้นี้ใช้ก้มตัวลอดเท้าที่เตะมา แล้วถีบเข้าที่เท้ายืนเป็นหลักให้หงายหลังล้มไป

Nak Mut Badan (Nago Sneaking to the Ocean)

Characterized by ducking the body in order to let the attacker's kick pass over the head and shooting a push kick at the attacker's standing leg to make him fall down.

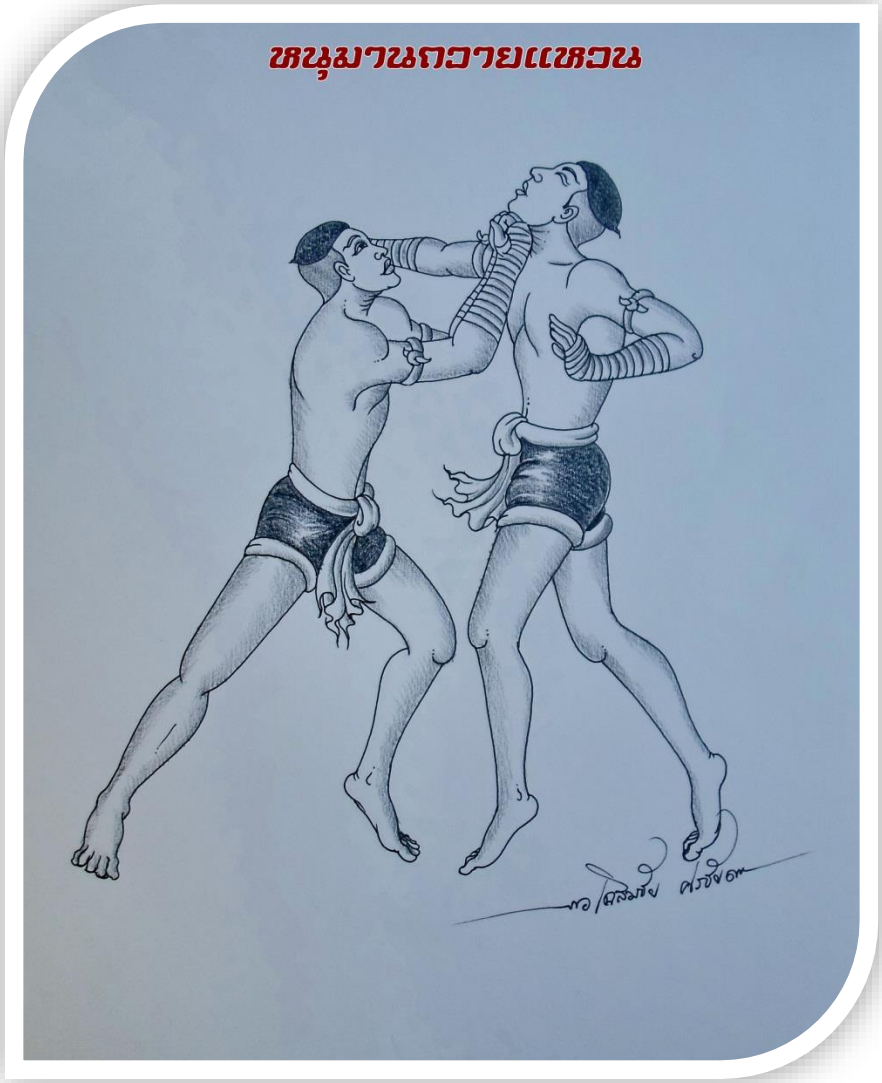

๙.หนุมานถวายแหวน

กลมวยไม้นี้ใช้แก้หมัดหรือเท้าของคู่ต่อสู้ โดยการหมุนตัวเข้าวงใน พุ่งหมัดคู่เสยเข้าที่ปลายคาง

Hanuman Tawai Whan (Hanuman Gives a Ring)

For countering a punch or kick strike by turning the body and approaching at close range and throwing double punches at the opponent's chin.

๑๐.ญวนทอดแห

ไม้นี้เป็นไม้แก้ถีบ โดยปัดให้เสียหลักแล้วก้าวออกข้าง เตะสวนเข้าพับในของคู่ต่อสู้

Yuan Thot Hae (A Vietnamese Casting a Fishing Net)

Used to block a push kick by swiping the attacker's leg to make him lose balance before stepping aside and throwing a kick at the back of his knee joint.

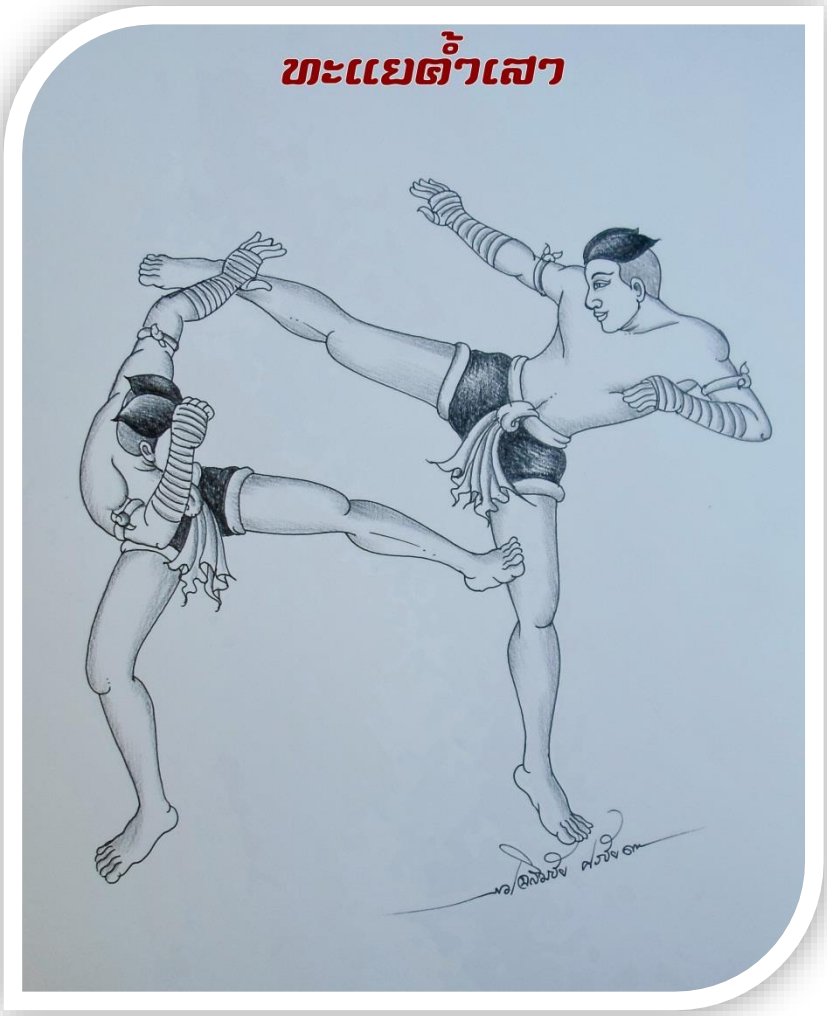

๑๑.ทะแยคำเสา

กลมวยไม้นี้ใช้แก้เตะหรือถีบโดยก้มตัวลงถีบเท้าที่เป็นหลักให้หงายหลังล้มไป

Thayae Kham Sao (Thayae Propping up the Pillar)

Used for countering a kick or push kick by ducking the body and quarding against the kick with an arm, while shooting a push kick at the attacker's standing leg to make him fall down.

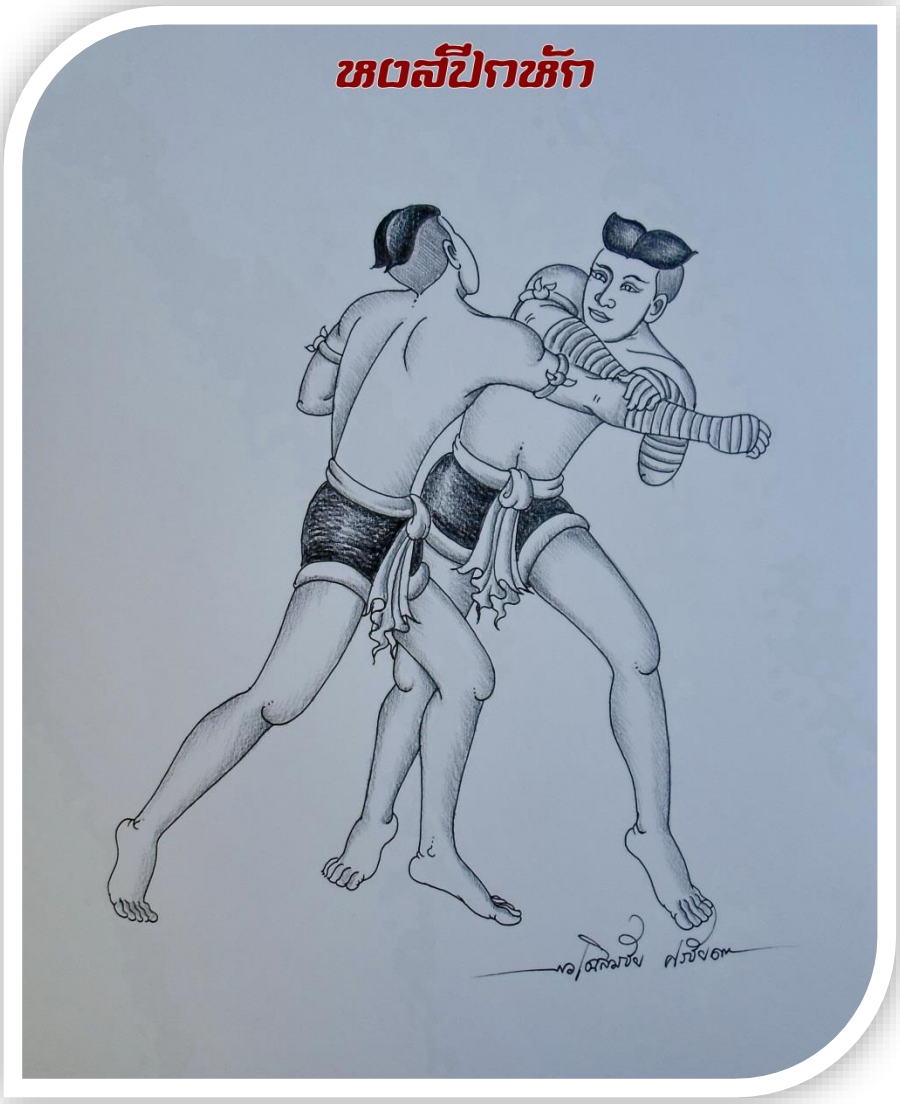

๑๒.หงส์ปีกหัก

กลมวยไม้นี้ใช้แก้หมัด โดยสืบเท้าเข้าวงใน ใช้ศอก กระแทกหัวไหล่ให้หลุดหรือเคลื่อได้

Hong Pik Hak (Swan with Broken Wings)

Characterized by stepping quickly into close quarters and striking the attacker's shoulder socket with an elbow.

Such a strike can dislocate or sprain the attacker's shoulder.

๑๓.สักพวงมาลัย

ไม้นี้ใช้เข้าประชิดตัวใช้ศอกเสยหรือศอกกระทุ้งเข้าที่ชายโครงหรือลิ้นปี่

Sak Phuang Malai (Making a Ring of Flowers as Necklace)

Used in close fighting, characterized by throwing an elbow uppercut at the ribs or the upper abdomen of the attacker.

๑๔.เถรกวาดลานวัด

กลมวยไม้นี้ใช้จู่โจมส่วนล่างโดยการเตะตัดขาอย่างรุนแรง สามารถจะทำให้เท้าแพลงและหัวฟาดพื้นได้

Then Kwat Lan Wat (An Old Monk Sweeping the Temple Ground)

Used to attack the opponent's lower parts. It is characterized by throwing a strong kick at the lower calf.

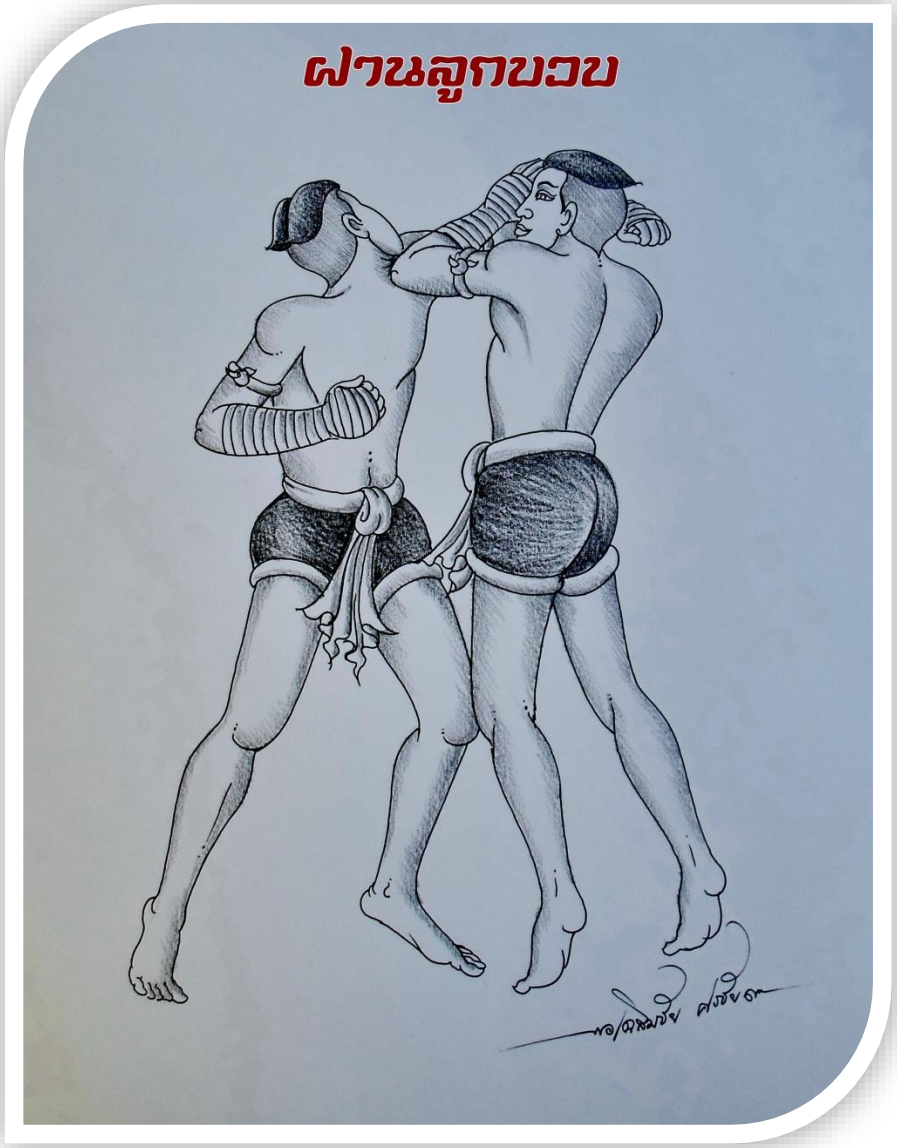

๑๕.ฝานลูกบวบ

กลมวยไม้นี้ใช้สืบเท้าเข้าประชิดตัว แล้วตีศอกเฉียงเข้าใบหน้า

Fan Luk Buab (Slicing the Gourd)

Characterized by approaching the opponent quickly and throwing an elbow slantingly to his face.

ไหว้ครูมวยไทย

การต่อสู้ในเชิงศิลปะมวยไทยตามประเพณีโบราณต้องมีการไหว้ครูเพื่อให้ระลึกถึงครูบาอาจารย์ผู้ประสิทธิ์ประสาทวิชา จะได้เป็นสวัสดิมงคลแก่ผู้ที่จะต่อสู้และให้จิตใจมั่นคงไม่หวั่นไหว

การไหว้ครูนิยมปฏิบัติคู่กับการร่ายรำมวยไทย ทั้งเป็นการสังเกตดูเชิงฝ่ายตรงข้ามโดยปริยาย เป็นการยืดเส้นยืดสายเพื่อคลายความเคร่งเครียดทางจิตใจและกาย ก่อนที่จะต่อสู้กัน

การไหว้ครูและร่ายรำแบ่งออกเป็น ๒ ตอน คือ ตอนที่ ๑ ท่านั่ง ตอนที่ ๒ ท่ายืนและร่ายรำ

ตอนที่ ๑ ท่านั่ง แบ่งออกเป็น ๓ ท่า คือ ท่าเทพนม ท่าปฐม ท่าพรหม

ตอนที่ ๒ ท่ายืนและร่ายรำ คือ ท่าเทพนิมิต ท่านกยูงฟ้อนหาง ท่านารายณ์ขว้างจักร ท่าพยัคฆ์ด้อมกวาง ท่าคุมเชิงครู ท่าดูดัสกร ท่าฟ้อนลองเชิง

การไหว้ครูและการร่ายรำเริ่มต้นด้วยท่าต่างๆดังแผนผังต่อไปนี้

๑. ท่าเทพนม พระแม่ธรณี-หน้าอก-ศีรษะ ท่าปฐม ท่าพรหม เทพนิมิต นารายณ์ขว้างจักร พยัคฆ์ด้อมกวาง

เมื่อจบท่าพยัคฆ์ด้อมกวาง แล้วร่ายรำต่อไปตามแผนผังต่อไปนี้ ๑. ท่าย่างสามขุม ๒. ท่าคุมเชิงครู ๓. ท่าดูดัสกร ๔. ท่าฟ้อนลองเชิง

Muaythai Wai Khru Ritual

According to ancient tradition, before Muaythai fighting starts, the Wai Khru to pay homage to the teacher or master of Muaythai is required. This offers blessings and boosts morale of the fighters.

The ritual is accompanied by the Wai Khru. It is not only the way to study the stance and fighting style of the opponent, but also the best way to stretch and warm up the body, relieve stress and prepare body and mind to be ready for battle.

Wai Khru before the fight is divided into two parts. Part ๑: Seating Stances and Part ๒: Standing and Dancing.

Part ๑: Seating Stances comprise ๓ movements: Thep Phanom (Angel in Adoration), Pathom (Beginning Stance), Phrom (Brahma Stance)

Part ๒: Standing and Dancing comprise Thep Nimit (Angle Offers Auspice), Nok Yoong Hang (Peacock Spreads Tail), Narai Kwang Chak (Narayana Throws a Disc), Payak Dom Kwang (Tiger Prowls on a Deer), Yang Sam Khum (Three Step Boxing Walk), Khum Choeng Khru (Stalemate), Do Dussakorn (Look at the Opponent), Fon Long Choeng (Tempting the Opponent)

Wai Khru Muaythai begins with the following stances.

๑. Thep Phanom (Angle in adoration) Phra Mae Thorani-Chest-Head Pathom (Beginning Stance)

Phrom (Brahma Stance) Thep Nimit (Angel offers Auspice) Nok Yoong Fon Hang (Peacock Spreads Tail) Narai Kwang Chak (Narayana Throws a Disc) Payak Dom Kwang (Tiger Prowls on a Deer)

After Payak Dom Kwang, the dance will follow this pattern: ๑. Yang Sam Khum (Three Step Boxing Walk) ๒. Khum Choeng Khru (Stalemate) ๓. Do Dussakorn (Look at the Opponent) ๔. Fon Long Choeng (Tempting the Opponent)

ครู (kru)

“kru” a Thai word, means the person who teaches pupils, “Sid” or who passes on knowledge to pupils. Normally Krus are highly respectestd in Thai society. They knowledgeable, full of perserverance. They practice high moral standards in their way of life leading very respectable lives. They study hard in order to acculmulate knowledge and reveal the knowledge to the pupils without concealing. They always sacrifice themselves and are patient in performing their teaching commitment until their pupils attain full knowledge and are successful and progress in their passing down profession. They light the candle of wisdom to the pupils and lead them out of the darkness. Krus always have the following three gualities: wisdom, kindness, and purity or without hatred, malice or ill will. Their teaching and guidance play the most important role in formation of the pupils’ characters. Such a Kru is usually rewarded by his sense of achievement, respect from everyone and an increase in the number of students who are willing to submit to his guidance.

ขั้นตอนการร่ายรำไหว้ครูมวยไทย และร่ายรำมวยไทย

การร่ายรำไหว้ครูมวยไทยแบ่งออกเป็น ๒ ลักษณะ ได้แก่ ท่าพรมนั่ง และท่าพรมยืน

ตอนที่๑ ท่าพรมนั่ง

ศิษย์ฝากตัวกับครู

ขั้นตอน : ศิษย์ถือสายมงคล คุกเข่ามอบสายมงคลไหว้ครูและกราบ (ไม่แบมือ) จากนั้นครูสวมมงคลให้กับศิษย์

๑. ท่าเทพพนม

วิธีการปฏิบัติ : คุกเข่าตัวตรง พนมมือเสมอหน้าอก ทำจิตใจให้สงบ ภาวนาคาถา เพื่อรำลึกถึงคุณครูบาอาจารย์ บิดามารดา และสิ่งศักดิ์สิทธิ์

๒. กราบเบญจางคประดิษฐ์

วิธีการปฏิบัติ : กราบลงพื้น ๓ ครั้ง

จังหวะที่ ๑

จังหวะที่ ๒

จังหวะที่ ๓

จังหวะที่ ๔

๓. กอบพระแม่ธรณี

วิธีการปฏิบัติ : โน้มตัวไปด้านหน้าพร้อมกับเหยียดแขนทั้งสองข้างไปด้านหลัง โดยการลอดผ่านรักแร้ ให้เลยไปด้านหน้าเป็นท่ากอบพระแม่ธรณี ตามองไปด้านหน้า

จังหวะที่ ๑

จังหวะที่ ๒

จังหวะที่ ๓

จังหวะที่ ๔

จังหวะที่ ๕

๔. การถวายบังคม

วิธีการปฏิบัติ : พนมมือเหยียดแขนทั้งสองออกตรงไปด้านหน้า ขึ้นตรงและวางบนศีรษะ หลังจากนั้นเหยียดแขนขึ้นวาดลงมาอยู่ในท่าเทพพนม

จังหวะที่ ๑

จังหวะที่ ๒

จังหวะที่ ๓

จังหวะที่ ๔

จังหวะที่ ๕

จังหวะที่ ๖

๕. ท่าปฐม

วิธีการปฏิบัติ : ยกตัวก้าวเท้าขวาออกไปข้างหน้าประมาณ ๑ ก้าว เข่าขวา งอตั้งฉากกับพื้นโน้มตัวไปด้านหน้า ตามองตรง ขาซ้ายเหยียดตรงไปด้านหลัง งอหลังเท่าเชิดขึ้น แขนขวาอยู่บนเท้าขวา แขนซ้ายงอคุมเสมออก กำหมัดทั้งสองข้าง

๖. ท่าพรหม

วิธีการปฏิบัติ : จากท่าปฐมให้ยกเท้าขวาออกไปวางด้านหน้า หมัดทั้งสองประสานกันระดับอกหน้ามองตรง โล้ตัวมาข้างหน้าควงหมัด ๓ รอบ เท้าด้านหลังยกขึ้น

๗. ท่าสอดสร้อยมาลา

วิธีการปฏิบัติ : โล้ตัวมาข้างหน้า มือซ้ายขึ้นเหนือแขนขวา มือซ้ายชักไปด้านหลัง ระดับเอวนั่งด้วยส้นเท้าซ้าย

จังหวะที่ ๑

จังหวะที่ ๒

จังหวะที่ ๓

จังหวะที่ ๔

๘. ท่าสาวน้อยปะแป้ง

วิธีการปฏิบัติ : แบฝ่ามือซ้ายบนเข่าซ้าย เอื้อมมือขวามองไปด้านหลังหยิบแป้งนำมาวางบนฝ่ามือซ้ายพลิกมือสลับกัน (ผสมแป้ง) ปะแป้งด้วยมือขวา ฝ่ามือซ้ายเป็นกระจกส่องพยักหน้า ๓ ครั้ง

จังหวะที่ ๑

จังหวะที่ ๒

จังหวะที่ ๓

จังหวะที่ ๔

จังหวะที่ ๕

จังหวะที่ ๖

๙. ท่าหงส์เหิร

วิธีการปฏิบัติ : จากท่าปฐมวาดแขนทั้งสองข้างจากด้านล่างขึ้นด้านบน ยกปลายนิ้วชูขึ้นในท่าปีกบิน และวาดกลับมาอยู่ที่ระดับอก

จังหวะที่ ๑

จังหวะที่ ๒

จังหวะที่ ๓

จังหวะที่ ๔

จังหวะที่ ๕

ตอนที่ ๒ ท่าพรมยืน

๑. ท่าตัดไม้ข่มนาม

วิธีการปฏิบัติ : ก้าวเท้าขวากระแทกไปด้านซ้ายพร้อมกับชี้มือขวาลงไปที่พื้น จากนั้นกระทำทางด้านขวามือ และตรงกลางตามลำดับ

จังหวะที่ ๑

จังหวะที่ ๒

จังหวะที่ ๓

๒. ท่าย่างสามขุม

วิธีการปฏิบัติ : ยกเข่าตั้งฉากไปทางด้านหน้าโดยก้าวเท้าแบบสลับฟันปลา ศอกตั้งสัมผัสเข่าที่ยกขึ้น

๓. ท่าพยัคฆ์ด้อมกว้าง

วิธีการปฏิบัติ : ก้าวเท้าข้างใดข้างหนึ่งนำหน้า เหลียวหลังมองพร้อมกับหักศอกป้องที่หน้าแขนอีกข้างหนึ่งวางตามลำตัว พยักหน้า ๓ ครั้ง

๔. ท่าการอย่างสุขเกษม

วิธีการปฏิบัติ : วางเท้าซ้ายด้านมือซ้ายวางบนเข่า และนำเท้าแตะทางด้านขวามือ หลังวาดเท้าวางด้านซ้ายมือและเปลี่ยนเป็นเท้าขวาอยู่ด้านหน้า มือขวาวางบนเข่า นำเท้าแตะทางด้านซ้ายมือ หลังจากนั้นกวาดเท้าวางด้านขวามือและเปลี่ยนเป็นเท้าซ้ายอยู่ด้านหน้า ตามสลับเท้าไปจนครบ ๘ ทิศ

จังหวะที่ ๑

จังหวะที่ ๒

จังหวะที่ ๓

จังหวะที่ ๔

จังหวะที่ ๕

จังหวะที่ ๖

๕. ท่าหงส์เหิร

วิธีการปฏิบัติ : ยืนเท้าซ้ายนำหน้า งอเข่าขวาขึ้น วาดแขนทั้งสองข้างจากด้านล่างขึ้นด้านบน ยกปลายนิ้วชูขึ้นในท่าปีกบิน และวาดกลับมาอยู่ที่ระดับอก

จังหวะที่ ๑

จังหวะที่ ๒

จังหวะที่ ๓

จังหวะที่ ๔

จังหวะที่ ๕

จังหวะที่ ๖

๖. ท่านกยูงรำแพน

วิธีการปฏิบัติ : สอดแขนทั้งสองไปทางด้านหลัง โน้มตัวไปทางด้านหน้า ยืนด้วยเท้าข้างใดข้างหนึ่ง งอเข่าเท้าอีกข้างไปทางด้านหลัง มือทั้งสองวาดโค้งจากทางด้านข้างมาทางด้านหน้าประสานกันระดับใบหน้า หมุนหมัด ๓ รอบ

จังหวะที่ ๑

จังหวะที่ ๒

จังหวะที่ ๓

จังหวะที่ ๔

๗. ท่าพระรามแผลงศร

วิธีการปฏิบัติ : ชี้แขนซ้ายไปด้านหน้าขนานกับพื้น ท่าวางคันศร ก้าวเท้าซ้ายนำ ดึงมือขวาหยิบลูกศรที่หัวไหล่ขวาและดึงขึ้น หลังจากนั้นยืนด้วยขาซ้าย งอเข่าขวายกไปด้านหลังดึงมือขวากลับหยุดที่ระดับรักแร้ (ท่าน้าวศร) วางเท้าลงย่อเข่าทั้งสองมือว่างป้องหน้ามองตามลูกศร

จังหวะที่ ๑

จังหวะที่ ๒

จังหวะที่ ๓

จังหวะที่ ๔

จังหวะที่ ๕

ผลของการเคารพกราบไหว้ครู

ผู้ที่เคารพกราบไหว้ครูหรือบูชาพระคุณของครูด้วยความเคารพนับถือยกย่อง บุคคลนั้นย่อมจะได้รับผลดีสูงสุดดังนี้

๑.เป็นผู้ที่มีโอกาสได้รับการถ่ายทอดวิชาความรู้จากครูเต็มที่

๒.เป็นผู้ที่มีความสามารถใช้ความรู้ที่ได้เล่าเรียนมานั้น ให้เกิดประโยชน์ทั้งแก่ตน และผู้อื่น

๓.จะเป็นผู้ไม่ตกต่ำในระยะที่มีชีวิตเพราะบุคคลที่มีความเคารพเชื่อฟังครูอย่างแท้จริงมักไปเยี่ยมเยียน ไปแสดงความเคารพท่านเมื่อมีโอกาสเสมอ เมื่อครูเห็นว่าศิษย์เป็นคนอ่อนน้อมเสมอต้นเสมอปลาย ท่านก็จะยิ่งเพิ่มความเมตตากรุณาแก่ศิษย์มากขึ้นสิ่งใดที่เห็นว่าศิษย์จะผิดพลาดท่านก็จะคอยเตือนไว้ ทำให้ศิษย์ไม่เผลอสติทำชั่ว โอกาสที่ศิษย์จะตกต่ำจึงไม่มี

๔.ทำให้ความรู้ทางวิชาการต่างๆ ก้าวหน้าขึ้นเมื่อศิษย์ได้รับการถ่ายทอดความรู้ทุกอย่างจากครูไว้หมดแล้ว ศิษย์ก็จะศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมต่อไปทำให้ศิษย์มีความรู้เพิ่มและวิทยาการทั้งหลายก็จะเจริญก้าวหน้าต่อไปไม่หยุดยั้ง

ท่าเทพนม Thep Phanom (Angel in Adoration)
พระแม่ธรณี-หน้าอก-ศีรษะ Phra Mae Thorani-Chest-Head
ท่าปฐม Pathom (Beginning Stance)
ท่าพรหม Phrom (Brahma Stance)

นกยูงฟ้อนหาง Nok Yoong Fon Hang (Peacock Spreads Tail)	นกยูงฟ้อนหาง Nok Yoong Fon Hang (Peacock Spreads Tail)
เทพนิมิต Thep Nimit (Angel Offers Auspice)	เทพนิมิต Thep Nimit (Angel Offers Auspice)
นารายณ์ขว้างจักร Narai Kwang Chak (Narayana Throws a Disc)	นารายณ์ขว้างจักร Narai Kwang Chak (Narayana Throws a Disc)

พยัคฆ์ด้อมกวาง Payak Dom Kwang (Tiger Prowls on a Deer)

เมื่อจบท่าพยัคฆ์ด้อมกวาง
แล้วร่ายรำต่อไปตามแผนผังต่อไปนี้
After Payak Dom Kwang, the dace will follow this pattern:

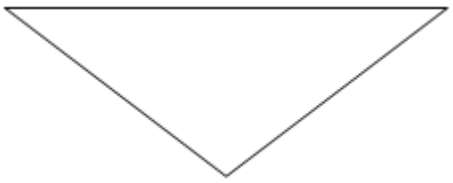

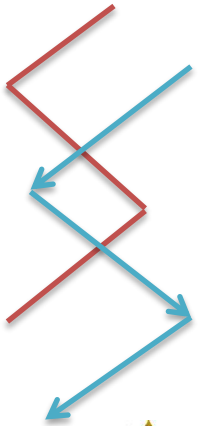

๑. ท่าย่างสามขุม Yang Sam Khum (Three Step Boxing Walk)
๒. ท่าคุมเชิงครู Khum Choeng Khru (Stalemate)
๓. ท่าดูดัสกร Do Dussakorn (Look at the Opponent)
๔. ท่าฟ้อนลองเชิง Fon Long Choeng (Tempting the Opponent)

คุมเชิงครู (ดูดัสกร) Do Dussakorn (lookat the Opponent)
ฟ้อนลองเชิง Fon Long Choeng (Tempting the Opponent)

ทำเนียบนักมวยไทยที่มีชื่อเสียง

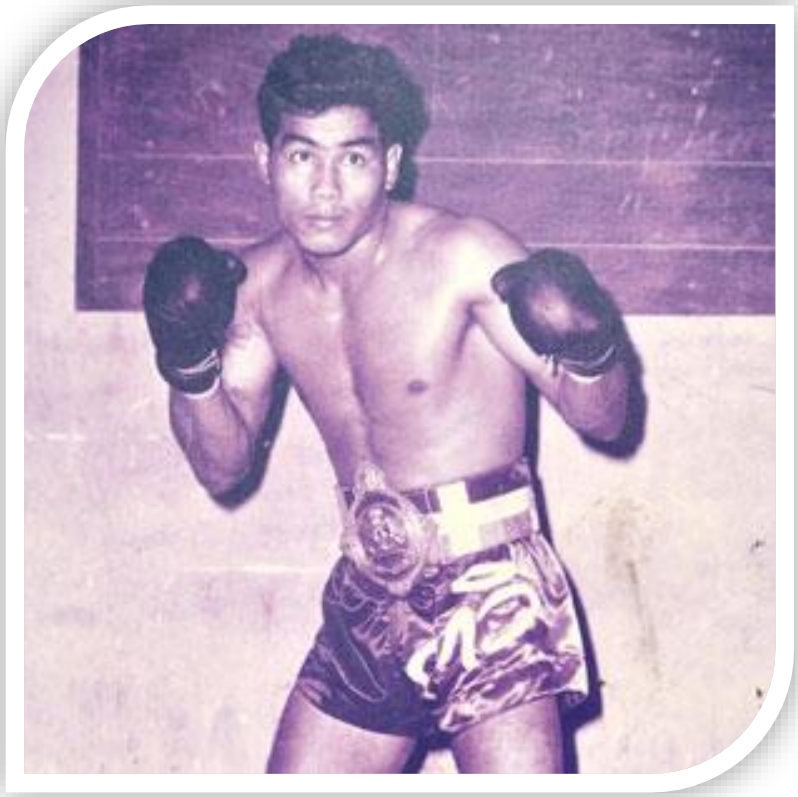

ราวี เดชาชัย มีชื่อจริงคือ **สมพงษ์ จันทร์แพทย์รักษ์** (ชื่อเล่น: ราวี) เกิดวันที่ ๓ กันยายน พ.ศ. ๒๔๘๕ ที่กรุงเทพมหานคร เป็นนักมวยไทยชาวไทย ผู้ถนัดการใช้ศอก มีอาวุธเด็ดคือเตะขวา ค่าตัวสูงสุดสมัยนั้นอยู่ที่ ๓๐,๐๐๐ บาท และใน พ.ศ. ๒๕๕๕ เขาได้รับรางวัลฮอลออฟเฟม สยามกีฬาอวอร์ดส์ ครั้งที่ ๖ ราวีเคยครองแชมป์มวยไทยรุ่นไลท์เวทของเวทีราชดำเนิน เมื่อเลิกชกมวยแล้วทำงานเป็นช่างซ่อมบำรุงที่กรมสรรพาวุธ กองทัพอากาศจนเกษียณอายุ ปัจจุบันพักที่บ้านพักย่านอนุสาวรีย์บางเขน และมีกิจกรรมพิเศษคือการสอนมวยที่สนามมวยนานาชาติรังสิต

- แชมป์เปี้ยนมวยไทยรุ่น มิดเดิลเวท เวทีมวยราชดำเนิน
- แชมป์เปี้ยนทหารอากาศ, กองทัพอากาศ
- รางวัลฮอลออฟเฟม สยามกีฬาอวอร์ดส์ ๒๐๑๑

ผุดผาดน้อย วรวุฒิ มีชื่อจริงว่า **ผ่อน ออมกลิ่น** เกิดเมื่อวันที่ ๒๕ มิถุนายน พ.ศ. ๒๔๙๔ ที่จังหวัดขอนแก่น มีชื่อเล่นว่า "หมู" เป็นบุตรคนที่ ๔ จากพี่น้องทั้งหมด ๘ คน เริ่มชกมวยตั้งแต่อายุ ๑๐ ขวบ ตามบรรดาพี่ชาย ได้ฝึกเชิงมวยกับเพื่อนของพี่ชายชื่อ "ศรทอง ลูกเครื่องมือกล" และได้ตระเวนชกทั่วภาคอีสานเป็นจำนวนกว่า ๖๐ ครั้ง โดยไม่แพ้ใครเลย ในปีพ.ศ. ๒๕๑๒ เมื่ออายุได้ ๑๘ ปี ก็ได้เดินทางเข้าชกมวยที่กรุงเทพจากการชักนำของเพื่อนนักมวยของพี่ชายอีกคนชื่อ "ศักดิ์มนู วรวุฒิ" จึงได้มาอยู่กับค่ายวรวุฒิ ของ หม่อมราชวงศ์พรพุฒิ วรวุฒิ นับแต่บัดนั้น ใช้ชื่อมวย "ผุดผาดน้อย วรวุฒิ" ชกครั้งที่เวทีราชดำเนินในรายการเดิมพัน ชนะน็อคด้วยการเตะก้านคอ ต่อมาในปีเดียวกันได้แชมป์ "ขวัญใจโลลิต้า" ในรุ่น ๑๐๘ ปอนด์ จนได้รับฉายาว่า “ไอ้หมูแข้งทอง” เพราะมีแข้งซ้ายที่หนัก เตะสวาปตามชายโครงได้สวยงามแบบวาดเป็นเส้นโค้ง

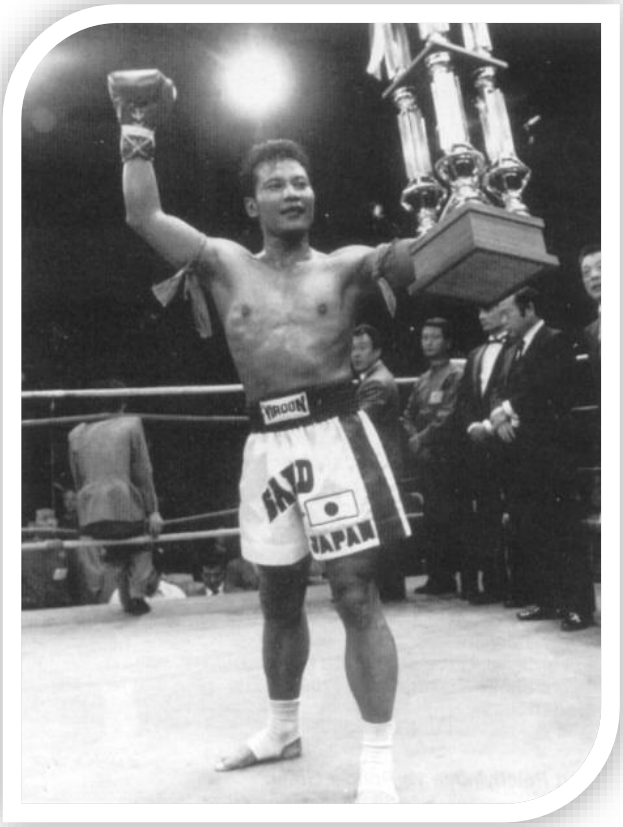

สกัด พรทวี หรือ **สกัด เพชรยินดี** มีชื่อว่า **วิรุฬห์ ผลพิมาย** เป็นชาวจังหวัดนครราชสีมา เกิดเมื่อ พ.ศ. ๒๕๐๑ สถิติการชก ๑๔ ครั้ง ชนะ ๑๒ (น็อค ๙) แพ้ ๒ เป็นหลานของ "ยักษ์ผีโขมด" (สุข ปราสาทหินพิมาย) นักมวยไทยชื่อดัง

แชมป์ ABC รุ่นไลท์เวท (๒๕๒๙)

- ชิง ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๙ ชนะน็อค บอย โรมีโร (ฟิลิปปินส์) ยก ๒ ที่ คูเวต
- สละแชมป์เพราะสถาบันหยุดดำเนินการ

แชมป์ประเทศไทยรุ่นไลท์เวท

- ชิง ๒๗ สิงหาคม ๒๕๒๙ ชนะน็อค พันศักดิ์น้อย เกียรติเกรียงไกร ยก ๑
- สละแชมป์

แชมป์ OPBF รุ่นไลท์เวท (๒๕๒๙ - ๒๕๓๐)

- ชิง ๒๘ ตุลาคม ๒๕๒๙ ชนะน็อค เดล อาร์ทังโก (ออสเตรเลีย) ยก ๘
- ป้องกันแชมป์ครั้งที่ ๑, ชนะน็อค มูฮัมหมัด จูฮารี (อินโด) ยก ๖ ที่เวทีลุมพินี
- ป้องกันแชมป์ครั้งที่ ๒, ชนะน็อค บิเซนติ ซานโตโซ (อินโด) ยก ๑ ที่ อินโด
- เสียแชมป์ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๑ แพ้คะแนน ปาร์ค บองชุน (เกาหลีใต้) ที่ เกาหลีใต้

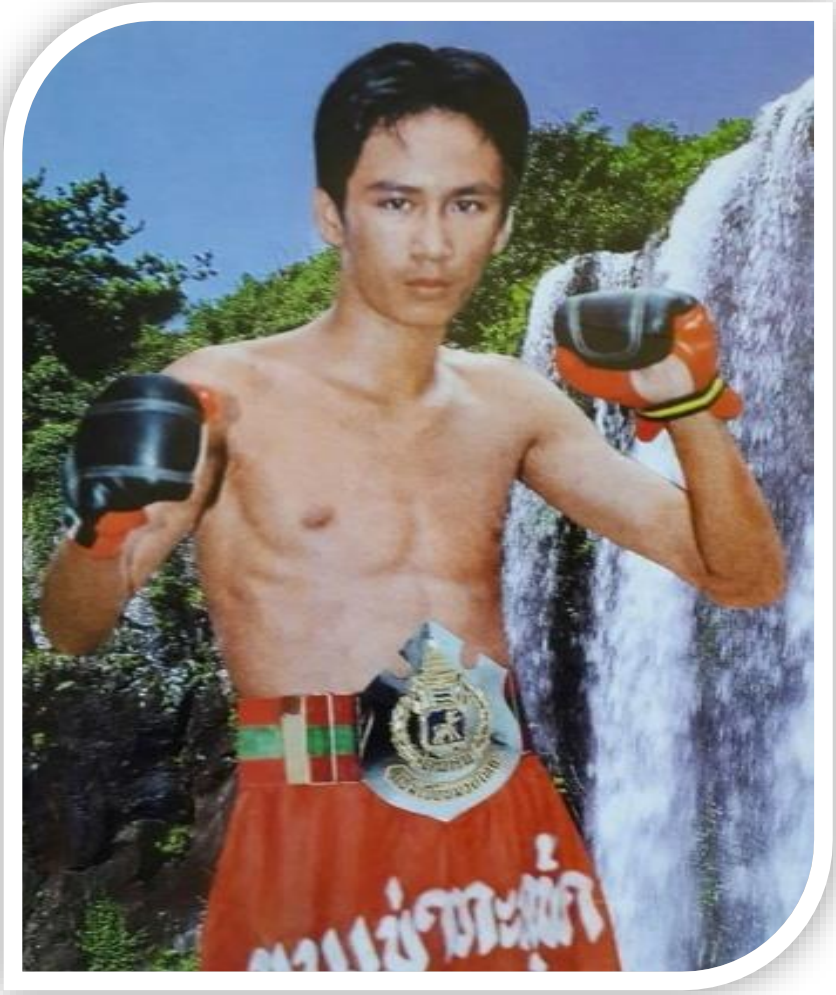

ดีเซลน้อย ช.ธนะสุกาญจน์ อดีตยอดนักมวยไทย เจ้าของฉายา **ขุนเข่าเสาโทรเลข** มีชื่อจริงว่า **ชรินทร์ สอนดี** มีชื่อเล่นว่า **ต้อย** เกิดเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๐๓ ที่อำเภอนครหลวงจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ดีเซลน้อยเป็นนักมวยรูปร่างสูงโปร่ง มีช่วงชกยาวทั้งแขนและขา และมีอาวุธอันตรายคือเข่า จนได้รับฉายาว่า *ขุนเข่าเสาโทรเลข* หรือ *ขุนเข่าทะลายฟ้า* จากสื่อมวลชน โดยมีชื่อเสียงระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๒๐- ๒๕๒๘ สื่อมวลชนได้ยกให้ดีเซลน้อยเป็นยอดนักมวยไทยประจำปี ซึ่งในปี พ.ศ. ๒๕๒๗ เวทีราชดำเนินได้ทำการบรรจุชื่อของดีเซลลงในทำเนียบหอเกียรติยศของเวทีด้วยร่วมกับยอดนักมวยไทยอีก ๙ คน

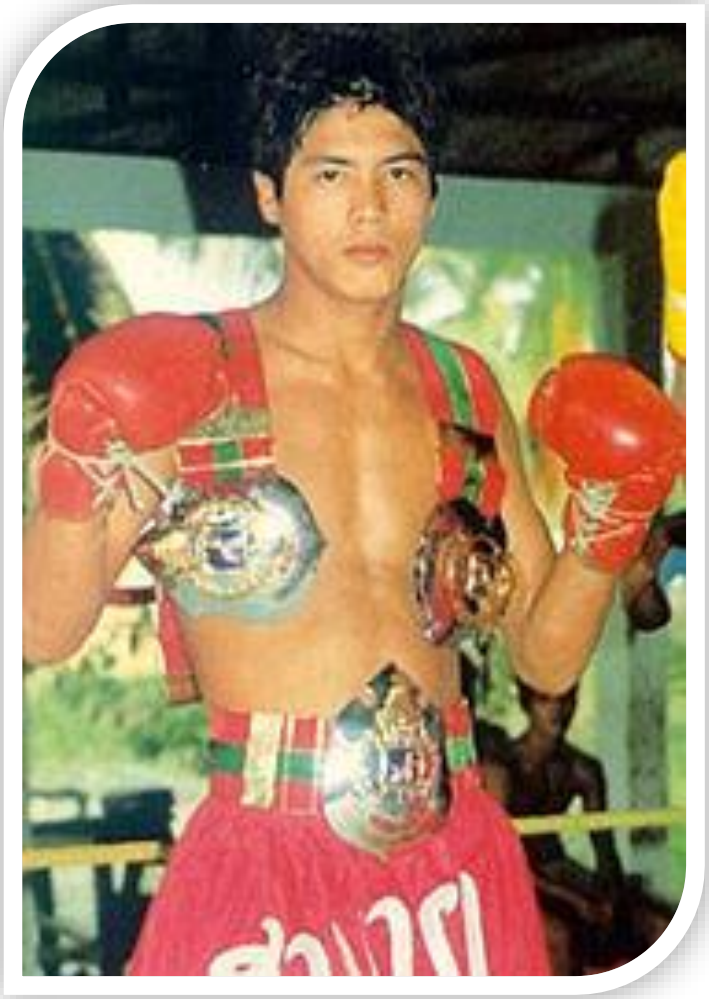

สามารถ พยัคฆ์อรุณ อดีตแชมป์โลกคนที่ ๑๐ ของไทย มีชื่อจริงว่า **สามารถ ทิพย์ท่าไม้** เกิดเมื่อวันที่ ๕ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๐๕ ที่ตำบลคลองเขต (ปัจจุบันเป็นส่วนหนึ่งของตำบลท่าข้าม) อำเภอบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา สามารถหัดชกมวยครั้งแรกโดยเริ่มจากมวยไทยตั้งแต่อายุ ๑๑ ขวบ โดยใช้ชื่อว่า "สามารถ ลูกคลองเขต" สามารถถือได้ว่าเป็นนักมวยที่มีชั้นเชิงแพรวพราว สายตาดี ชกได้สนุก ชนะใจคนดู และประสบความสำเร็จอย่างมากในการชกมวยไทย โดยได้แชมป์ของสนามมวยเวทีลุมพินีถึง ๔ รุ่นด้วยกัน ได้แก่ รุ่นพินเวท (๑๐๕ ปอนด์) ในปี พ.ศ. ๒๕๒๓ รุ่นจูเนียร์ฟลายเวท (๑๐๘ ปอนด์) ในปี พ.ศ. ๒๕๒๓ รุ่นจูเนียร์แบนตั้มเวท (๑๑๕ ปอนด์) ในปี พ.ศ. ๒๕๒๔ รุ่นเฟเธอร์เวท (๑๒๖ ปอนด์) ในปี พ.ศ. ๒๕๒๔

นำขบวน หนองกี่พาหุยุทธ มีชื่อจริงว่า **คำเพียว ศรีจันทึก** (ชื่อเล่น: เพียว) เกิดเมื่อเดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๑๖ ที่ตำบลจันทึก อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ โดยเป็นน้องชายของนำพล หนองกี่พาหุยุทธ อดีตนักมวยไทยชื่อดังอีกราย

นำขบวน แรกเริ่มไม่ได้เป็นนักมวยไทยที่เก่งกาจหรือชกเป็นคู่เอกแต่อย่างใด เพราะถือเป็นนักมวยที่ชกตามนำพล ผู้เป็นพี่ชาย และเคยทำสถิติแพ้น็อกเร็วที่สุดด้วยโดยแพ้น็อกยกแรก ในเวลาเพียง ๓๓ วินาทีให้กับ วังจั่นน้อย ส.พลังชัย มาแล้ว ซึ่งทำให้วังจั่นน้อยได้รับฉายาว่า "ไอ้หมัด ๓๓ วิ"

นำขบวน หนองกี่พาหุยุทธ เป็นนักมวยหน้าตาดี ชกได้สวยเหมือนนำพล พี่ชาย เคยไปชกที่ประเทศญี่ปุ่นโดยพบกับ "ไอ้แรดดง" เหนือธรณี ทองราชา โดยเหนือธรณีออกอาวุธได้หนักหน่วงกว่าจะแจ้งกว่า แต่นำขบวนสามารถใช้ลีลาแม่ไม้มวยไทยได้สวยงามกว่า โดยเฉพาะอย่างยิ่งการใช้ท่ามณโฑนั่งแท่น ซึ่งเป็นแม่ไม้ที่ไม่ค่อยมีนักไทยคนไหนใช้กัน เนื่องจากใช้ยาก กรรมการจึงตัดสินให้นำขบวนชนะคะแนนไป และสร้างประวัติศาสตร์โดยเป็นแชมป์รุ่นจูเนียร์ไลท์เวท (๑๓๐ ปอนด์) ของเวทีลุมพินียาวนานถึง ๖ ปี โดยไม่มีใครสามารถชิงแชมป์ได้ จนต้องสละตำแหน่งไป และเคยเป็นแชมป์ของสภามวยไทยโลกด้วย โดยมีค่าตัวการชกสูงสุดถึง ๒๖๐,๐๐๐ บาท

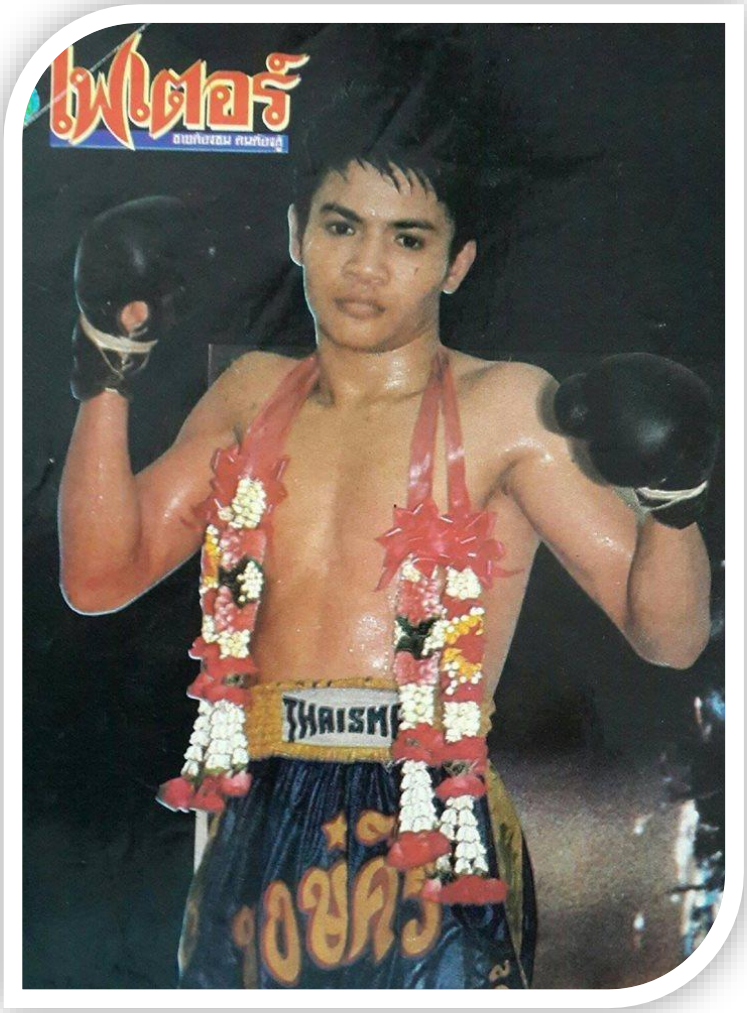

พงษ์ศิริ พ.ร่วมฤดี มีชื่อจริงว่า **ไพบูลย์ ลัดหนองขี** เกิดที่ตำบลเมืองพลับพลา อำเภอห้วยแถลง จังหวัดนครราชสีมา มีฉายาที่เป็นที่รู้จักอย่างดีของแฟนมวยว่า **"แรมโบ้"** ซึ่งชื่อนี้ถูกเรียกติดปากมากกว่าพงษ์ศิริ จนบางคนเรียกว่า แรมโบ้ ไปเลยก็มี เนื่องจากเป็นมวยที่มีสไตล์เดินหน้าบุกอย่างเดียว ถอยหลังไม่เป็น เรี่ยวแรงไม่มีหมดตลอด ๕ ยก แม้จะเป็นมวยรุ่นเล็กก็ตาม และถือเป็นแบบอย่างให้แก่ "แซมซั่น" แสนเมืองน้อย ลูกเจ้าพ่อมเหศักดิ์ นักมวยรุ่นน้องในเวลาต่อมา

พงษ์ศิริ พ.ร่วมฤดี เคยสร้างประวัติศาสตร์ให้แก่วงการมวยไทยมาแล้วในปี พ.ศ. ๒๕๓๒ ในการชกกับ "ไอ้เลือดเหล็ก" ไพโรจน์น้อย ส.สยามชัย ที่เวทีลุมพินี เมื่อทั้งคู่ชกได้อย่างดุเดือดที่สุดจนถูกบันทึกเป็นประวัติการณ์ และการชกในวันนี้สามารถเก็บค่าผ่านประตูได้ถึง ๓,๐๐๐,๐๐๐ บาท มากที่สุดเป็นครั้งแรกในประวัติศาสตร์ ซึ่งผลการชกพงษ์ศิริเป็นฝ่ายชนะคะแนนไป ซึ่งการพบกันของทั้งคู่ได้รับการยกย่องให้เป็นคู่มวยที่ดุเดือดที่สุดในรอบ ๒๐ ปี ของเวทีลุมพินีด้วย

แสนชัย พี.เค.แสนชัยมวยไทยยิม หรือที่รู้จักกันในชื่อ **แสนชัย ส.คิงสตาร์** มีชื่อจริงคือ **ศุภชัย แสนพงษ์** เกิดวันที่ ๓๐ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๒๓ ที่บ้านโนนสูง ตำบลดอนกลาง อำเภอโกสมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม ชื่นชอบกีฬาชกมวยมาตั้งแต่เด็ก เป็นนักมวยไทยที่ได้รับการยอมรับว่าเก่งที่สุดในยุคนี้เมื่อเทียบปอนด์ต่อปอนด์ แสนชัยเป็นนักมวยไทยที่มีชื่อเสียงซึ่งเคยชกมวยสากล รวมถึงเคยเป็นนักฟุตบอลอาชีพโดยเล่นให้แก่สโมสรฟุตบอลเมืองทอง-หนองจอก ยูไนเต็ดในฐานะตัวสำรองอยู่ระยะหนึ่งก่อนจะกลับไปชกมวยไทยอีกในภายหลัง

เข้ม ศิษย์สองพี่น้อง มีชื่อจริงว่า สุรศักดิ์ ปักโคทะกัง เกิดวันที่ ๑๖ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๒๗ ที่จังหวัดมหาสารคาม ซึ่งตั้งอยู่ทางภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (ภาคอีสาน) ของประเทศไทย เขาเข้าแข่งขันครั้งแรกเมื่ออายุได้ ๑๓ ปี ใน พ.ศ. ๒๕๔๐ เดิมเป็นที่รู้จักในชื่อ เข้ม ส เพลินจิต เป็นนักมวยไทยชาวไทย และครองตำแหน่งแชมป์โลก WMC มวยไทย รุ่นซูเปอร์เวลเธอร์เวท และใน พ.ศ. ๒๕๕๔ เขาได้เข้าร่วมแข่งขันในรายการไทยไฟท์ ที่ประเทศไทย ในรุ่น ๖๗ กก. โดยเป็นแชมป์ของการแข่งขันครั้งนี้อีกด้วย

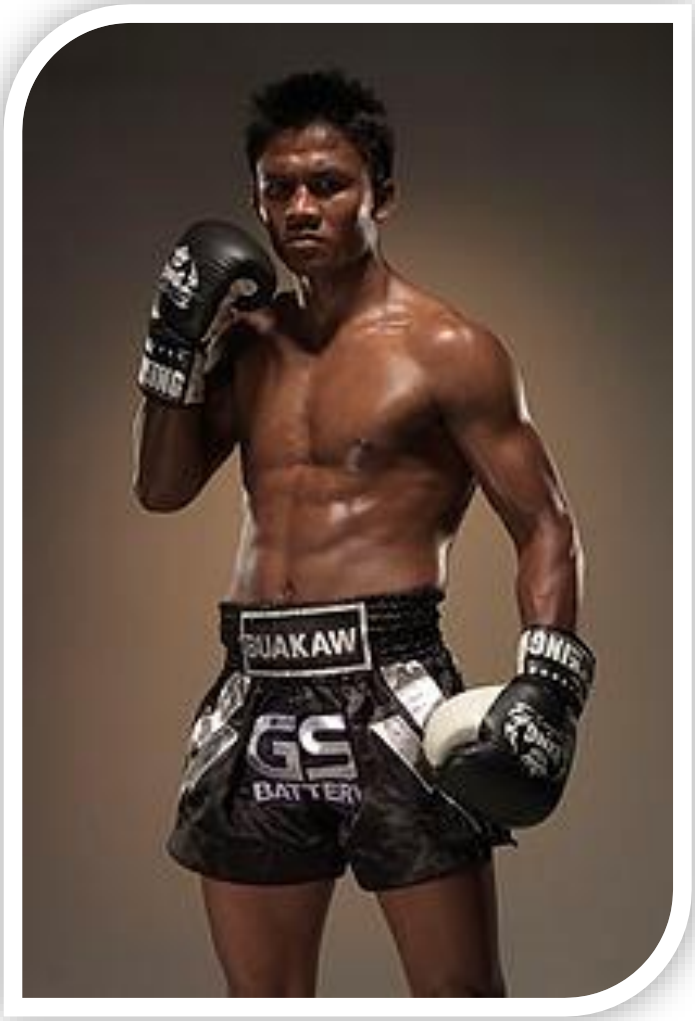

สมบัติ บัญชาเมฆ หรือบัวขาวเกิดและเริ่มชีวิตอาชีพมวยไทย ตั้งแต่เมื่ออายุได้ ๘ ขวบ ที่อำเภอสำโรงทาบ จังหวัดสุรินทร์ เมื่ออายุได้ ๑๕ ปี บัวขาวได้รับเข็มขัดแชมป์มาครองเป็นจำนวนมากภายหลังเริ่มอาชีพมวยไทยที่กรุงเทพ ได้แชมป์เวทีมวยสยามอ้อมน้อย รุ่นเฟเธอร์เวท แชมป์ประเทศไทยรุ่นเฟเธอร์เวท และแชมป์ที่เวทีมวยสยามอ้อมน้อยอีกครั้ง ในรุ่นไลท์เวท ในปี พ.ศ. ๒๕๔๕ บัวขาวชนะเลิศมวยไทยมาราธอนโตโยต้า รุ่น ๑๔๐ ปอนด์ ที่สนามมวยเวทีลุมพินี ชนะโคบายาชินักชกชาวญี่ปุ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ บัวขาวชนะเลิศรายการ เค-วัน เวิลด์แมกซ์ ๒๐๐๔ ที่กรุงโตเกียว ประเทศญี่ปุ่น โดยชนะ จอห์น เวย์น พาร์ นักมวยไทยชาวออสเตรเลีย โคะฮิรุยมาคิ และมาซาโตะ แชมป์เก่าชาวญี่ปุ่นและในปีต่อมา บัวขาวเกือบที่จะรักษาแชมป์รายการ เค-วัน ได้ โดยแพ้คะแนน แอนดี้ ซอเยอร์ ในนัดชิงชนะเลิศอย่างน่ากังขา พ.ศ. ๒๕๔๙ บัวขาวเข้าชิงชนะเลิศ เค-วัน เวิลด์แมกซ์ ได้ติดต่อกันเป็นปีที่ ๓ และเป็นแชมป์ได้อีกครั้งโดยเป็นนักมวยคนแรกในรายการนี้ที่ชนะเลิศสองสมัย

แสน ส.เพลินจิต แชมป์โลกรุ่นฟลายเวท ของสมาคมมวยโลก (World Boxing Association: WBA) แชมป์โลกคนที่ ๑๙ ของไทย มีชื่อจริงว่า **สมชาย เชิดฉาย** มีชื่อเล่นว่า **เหน่ง** เกิดเมื่อวันที่ ๑๘ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๑๔ ที่ ตำบลประชาธิปัตย์ อำเภอธัญบุรี จังหวัดปทุมธานี จบการศึกษาจากสถาบันการพลศึกษากรุงเทพ โดยเฉพาะไฟท์ที่ประทับใจอย่างที่สุด คือ การป้องกันตำแหน่งครั้งที่ ๖ กับ ฮิโรกิ อิโอกะ นักมวยชาวญี่ปุ่น อดีตคู่ปรับของนภา เกียรติวันชัย โดยชนะทีเคโอในยกที่ ๑๐ ถึงเมืองโอซาก้า ถิ่นของอิโอกะ ในวันที่ ๑๗ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๓๘ และหลังการชก พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช มีพระราชสาสน์แสดงความยินดีมาแก่แสนและคณะ มีใจความว่า ทอดพระเนตรการชกของแสนผ่านโทรทัศน์ โดยผ่านมาทางสถานกงสุลไทย ณ. นครโอซาก้า และต่อมาแสนได้รับรางวัลนักกีฬาอาชีพยอดเยี่ยม ประจำปี พ.ศ. ๒๕๓๘ ทั้งนี้ แสน ส.เพลินจิต ยังได้ แชมป์โลกรุ่นฟลายเวท WBA หลายครั้งด้วยกัน

เขาทราย แกแล็คซี่ เป็นอดีตนักมวยแชมเปี้ยนโลกชาวไทย รุ่นจูเนียร์แบนตั้มเวท (๑๑๕ ปอนด์) ของ สมาคมมวยโลก (WBA) เป็นแชมป์โลกคนที่ ๙ ของไทย มีชื่อจริงว่า **สุระ แสนคำ** ได้รับฉายาว่า "**ช้ายทะลวงไส้**" นอกจากนี้แล้ว เขาทรายยังมีพี่ชายฝาแฝด ซึ่งเป็น อดีตแชมป์โลกเช่นเดียวกันคือ **เขาค้อ แกแล็คซี่** อดีตแชมป์โลกรุ่นแบนตั้มเวท WBA โดยมีระยะเวลาที่เป็นแชมป์โลกคู่กัน ซึ่งทำให้นับเป็นแชมป์โลกคู่แฝดรายแรกของโลกอีกด้วย หลังครองตำแหน่งเขาทรายสามารถป้องกันตำแหน่งได้ถึง ๑๙ ครั้งติดต่อกัน นับเป็นสถิติโลกสูงสุด ในรุ่นจูเนียร์แบนตั้มเวทถึงปัจจุบัน และเป็นสถิติสูงสุดอันดับ ๓ ในการป้องกันแชมป์โลกทุกรุ่นในขณะนั้น มีสถิติป้องกันตำแหน่งโดยชนะน็อค ๑๖ ครั้ง ชนะคะแนนเพียง ๓ ครั้ง และได้ประกาศแขวนนวมในฐานะ แชมป์โลกผู้ไม่เคยแพ้ใคร ตลอดระยะเวลาที่ครองตำแหน่ง ๒,๖๒๘ วัน หรือ ๗ ปี ๒ เดือน ๓๐ วัน ในปี พ.ศ. ๒๕๔๒ เขาทรายได้รับรางวัลเชิดชูเกียรติ "World Boxing Hall of Fame" จากสมาคมมวยโลก โดยได้รับการบรรจุชื่อในหอเกียรติยศนักมวยโลก ณ เมืองคานาสโตต้า รัฐนิวยอร์ก ประเทศสหรัฐอเมริกา ด้วยสถิติการชก ๕๐ ครั้ง ชนะ ๔๙ ครั้ง โดยชนะน็อคถึง ๔๓ ครั้ง คิดเป็นสถิติชนะด้วยการน็อคเอ้าท์ถึง ร้อยละ ๘๗.๗๕ และเคยแพ้คะแนนเพียงครั้งเดียว การชนะน็อคถึง ๔๓ ครั้ง ยังนับเป็นสถิติโลกสูงสุด ในรุ่นจูเนียร์แบนตั้มเวท (ซูเปอร์ฟลายเวท) จนถึงปัจจุบันอีกด้วย และ ได้รับการบรรจุชื่อในหอเกียรติยศ (Hall of Fame) ของ WBA ในปี พ.ศ. ๒๕๔๒, ในหอเกียรติยศในพิพิธภัณฑ์ประวัติศาสตร์กีฬาไทยของการกีฬาแห่งประเทศไทย

เรือเอก สมรักษ์ คำสิงห์ ร.น. เป็นนักกีฬาทีมชาติไทยคนแรก ที่ได้รับรางวัลเหรียญทอง จากการแข่งขันมวยสากลสมัครเล่นในกีฬาโอลิมปิกครั้งที่ ๒๖ ที่เมืองแอตแลนตารัฐจอเจีย สหรัฐอเมริกา ในปี พ.ศ. ๒๕๓๙ พ.ศ. ๒๕๓๘ สมรักษ์ได้เหรียญทองจากกีฬาซีเกมส์ที่เชียงใหม่ และผ่านการคัดเลือกไปแข่งกีฬาโอลิมปิกรอบสุดท้ายได้สมรักษ์โด่งดังถึงที่สุดในปี พ.ศ. ๒๕๓๙ เมื่อสมรักษ์สามารถคว้าเหรียญทองจากโอลิมปิกมาได้ โดยชนะ เซราฟิม โทโดรอฟ จากบัลแกเรีย ด้วยคะแนน ๘-๕ เส้นทางสู่ทองประวัติศาสตร์เริ่มจากรอบแรกเอาชนะแดเนี่ยล เซต้า นักชกเปอร์โตริโก ๑๓-๒, รอบสอง ชนะฟิลิป เอ็นดู จากแอฟริกาใต้ ๑๒-๗, รอบสามหรือรอบก่อนรองชนะ รามาส พาเลียนี่ จากรัสเซีย ๑๓-๔ นั่นหมายถึงว่าได้เหรียญทองแดงคล้องคอไว้แล้ว และสมรักษ์ชนะ พาโบล ชาคอน จากอาร์เจนตินาไปได้ ๒๐-๘ และท้ายที่สุดเอาชนะ เซราฟิม โทโดรอฟ จากบัลแกเรียไปได้ ซึ่งก่อนการชกในรอบชิงชนะเลิศสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมารได้พระราชทานกระเช้าผลไม้มายังสมรักษ์และทีมงานพร้อมทั้งทรงอวยพรให้สมรักษ์ได้รับชัยชนะด้วย

สถาปนาวันมวยไทย

มวยไทยเป็นศิลปะการต่อสู้ป้องกันตัวที่สำคัญที่ยิ่งของชนชาติไทย เป็นหนทางหนึ่งที่จะยืนยันและประกาศให้คนทั่วโลกรับรู้ว่า มวยไทยเป็นมรดกทางวัฒนธรรมของคนไทยที่มีการพัฒนาควบคู่กับวิถีชีวิตของคนไทยมาอย่างยาวนาน และเพื่ออนุรักษ์ ส่งเริม และเผยแพร่อย่างกว้างขว้างทั้งในและต่างประเทศ

วันที่ ๓ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๔ คณะรัฐมนตรีมีมติให้วันที่ ๖ กุมภาพันธ์ของทุกปีเป็นวันมวยไทย โดยถือกำเนิดที่สมเด็จพระสรรเพชญ์ที่ ๘ (สมเด็จพระพุทธเจ้าเสือ) เสด็จขึ้นครองราชย์ (๖ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๒๔๕) ด้วยพระองค์มีพระปรีชาสามารถทางด้านมวยไทยอย่างยิ่ง

นอกจากนี้แล้วยังส่งเสริมให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมจัดกิจกรรมต่างๆ ได้แก่ การเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระสรรเพชญ์ที่ ๘ (สมเด็จพระพุทธเจ้าเสือ) การส่งเริมคุณค่าของศิลปะมวยไทย การไหว้ครูมวยไทย การเฉลิมฉลองและการแข่งขันต่างๆการยกย่องเชิดชูเกียรติ และการส่งเสริมมวยไทยในต่างประเทศ

Establishment of Muathai Day

All involved parties must make concerted efforts to conserve and promote Muaythai at national and international Levels. On ๓ May ๒๐๑๑, the cabinet issued a resolution for creation of Muaythai Day on ๖ February of every year. This date marke the anniversary of the Coronation of Phra Chao Suea or King Sanphet VIII as the ๒๙th monarch in the Ayutthaya Period, the king who truly mastered the art of Muaythai.

In addition, all entities concerned should unite in organizing activities to honor Phra Chao Suea (King Sanphet VIII) and promote the value of Muaythai, Wai Khru Ritual, associated events, as well as the propagation of Muaythai in other countries.

กติกามวยไทย
The Ring and Attire of the Competitors

๑. The Thai boxing match shall take place in the spuare ring, each side is not less than ๑๖ feet (๔.๙๐ metres) and not more than ๒๔ feet (๗.๓๐ metres).

The ring shall be surrounded by ๔ ropes each with the diameter of not less than ๓/๔ inches (๒ centimetres), tightly tied to the four corners of the ring, the respective heights of ๑ foot, ๒, ๓, and ๔ feet (๐.๓๐, ๐.๖๐, ๐.๙๐, and ๑.๒๐ metres) from the floor of the ring. The surrounding ropes shall be covered with cloth of soft leather. The platform must be not less than ๓ feet (๙๐ centimetres) wider than the perimeter of the ring. The floor shall be covered with soft cloth, hay mat, of cork material of not less than ๑ inch (๒.๕๐ cms). There shall be another layer of canvas flatly and tightly drawn on the top of the original layer and securedly tied to the side of the ring.

๒. The opponent shall wear shorts (red or blue) without shirt of shoes. The sacred cotton wreath or the ceremonial headband should only be worn during the Wai Kru dance before the match. The cloth talisman should be attached of tied to the upper arm or the waist. It should be tidily and securedly covered with cloth. It is forbidden to use metal or other materials which might injure the opponent such as the belt or the sash with metal buckle,necklace etc. Do not use Vaseline oil, muscle warming oil, fat or herbs which put the opponent at a disadvantage regarding the body and the gloves.

๓. The boxer must wear the gloves. The weight of each glove shall not be less than ๔ ounces (๑๑๔.๕ grames) and not more than ๖ ounces (๑๗๒ grammes). Do not distort the shape of the gloves, or twist, crush, smash the glove stuffing into another shape.

๔. The soft cloth is allowed for a hand bandage. The strip for each hand should not exceed ๑๒ yards in length and ๒ inches in width. Plaster could also be stuck on the back of the hand or fixed onto the hand bandage. Each side should not exceed ๖ feet in length. It is forbidden to use it on the knuckles. The ankle support to prevent spraining is allowed, but it is forbidden to use a bandage to bind the ankles.

๕. The competitors must wear the groin protector, whereas the mouthguard is optional.

The weighing in, classification of divisions, and age repuirement

๖. The competitor must have his fitness examined by the stadium physician. The weighing in should be done ๖ hours before the competition (the match in which he will participate).

The boxers shall be divided into divisions as follows:

Flyweight ⟷ division ⟷ weight not exceeding ๑๑๒ pounds
Bantamweight ⟷ division ⟷ weight not exceeding ๑๑๘ pounds
Junoir featherweight ⟷ division ⟷ weight not exceeding ๑๒๒ pounds
Feather weight ⟷ division ⟷ weight not exceeding ๑๒๖ pounds
Junoir lightweight ⟷ division ⟷ weight not exceeding ๑๓๐ pounds
Lightweight ⟷ division ⟷ weight not exceeding ๑๓๕ pounds
Junoir welterweight ⟷ division ⟷ weight not exceeding ๑๔๑ pounds
Welterweight ⟷ division ⟷ weight not exceeding ๑๔๗ pounds
Junoir middleweight ⟷ division ⟷ weight not exceeding ๑๕๓ pounds
Middleweight ⟷ division ⟷ weight not exceeding ๑๖๐ pounds
Light heavyweight ⟷ division ⟷ weight not exceeding ๑๗๕ pounds
Heavyweight ⟷ division ⟷ weight over ๑๗๕ pounds

The competitor must compete in his own division (one division only). If any competitor is the champion of a lower division, he could compete in a higher division.

The boxer to take part in the competition should, on th match day, be over ๑๘ years of age, but under ๓๘ years of age.

The Number of Rounds

๗. The boxing match should not exceed ๕ rounds of ๓ minutes each. The rest interval between each round should be ๒ minutes. No addition of rounds is allowed.

The Decision

๘. The decision could be divided into ๕ categories.

๑. The knock-out win (K.O), that is, winning by knocking the opponent onto the floor or onto the ropes without ability to continue fighting. The referee shall count from ๑ to ๑๐, and the opponent can not continue. Or when the opponent is boxed out of the ring, and can not get back into the ring before the referee counts from ๑ to ๑๐.

๒. The technical knock-out win (T.K.O), that is, to put the opponent in such a weak position that the referee sees no chance of his resuming the fight. Or the can not fight again, when the time keeper has given a signal for the new round. Or the boxer receives a serious wound in the course of fighting, and the referee considers it dangerous to allow resumption of the fight.

๓. Win by the opponent's surrender

๔. Win by the opponent's forfeiture of the match due to a serious foul.

๕. Win by decision or points, that is, to receive more total of points than the opponent in compliance with the majority view.

The Scoring of points

๙. In each particular rounds, there shall be ๕ full points for each side. The loser shall receive fewer points depending on the losing margin, but the deduction must be made in the half figure, namely, ๔ ๑/๒, ๔, ๓ ๑/๒, ๓ respectively but not less than ๓ and not appearing in quarters such as ๔ ๓/๔ , ๔ ๑/๔, If that particular round, ends in draw, each side shall be awarded ๕ points equally.

Upon the conclusion of each match, the score judges shall nominate the one who receives more total points as the winner. If the two sides receive equal points, the score judges must submit the draw result.

As for the votes of the panel, the referee shall hold the consensus decision ofr the ๒ out of ๓ decisions for the winner or the draw (if ๒ votes for a draw). If there are ๓ different votes (win, defeat, draw), the verdict must be a draw.

บรรณานุกรม

กฤษณ์ วัชรปราการ. **ศิลปะมวยไทย.** พระนคร : สำนักพิมพ์เดอะริง. ๒๕๐๗.
จตุชัย จำปาหอม. **พัฒนาการกีฬามวยไทยไชยา.** มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง. ๒๕๕๐.
จรัสเดช อุลิต. **มวยไทย.** กาฬสินธุ์ : โรงพิมพ์ประสานการพิมพ์, ๒๕๒๗.
ชนทัต มงคลศิลป์. **มวยลพบุรี.** มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง. ๒๕๕๐.
ชัยสวัสดิ์ เทียนวิบูลย์. **มวยไทย.** กรุงเทพ : สำนักพิมพ์ศึกษาสัมพันธ์. ๒๕๒๐.
ชุบ นิวาสวัสดิ์และสุวรรณ นิวาสวัสดิ์. **ตำรามวยไทย.** พระนคร : โรงพิมพ์อักษรนิติ. ๒๔๗๑.
น.วงษ์ธนู. **คู่มือมวยไทย,** พระนคร : สำนักพิมพ์เฟื่องอักษร. ๒๕๐๙.
นายขยะ (นามแฝง). **ศิลปะแห่งมวยไทย.** กรุงเทพฯ : เรือนแก้วการพิมพ์. ๒๕๓๒.
บัว นิลอาชา. **มวยไทย.** เอกสารบันทึกตำรามวยไทย เขียนโดยลายมือ ไม่ปรากฏปีที่เขียน.
ปัญญา ไกรทัศน์. **ยอดศิลปะการต่อสู้.**กรุงเทพฯ : บพิธการพิมพ์. ๒๕๒๔.
พระปลัด เต็ง, **ตำรามวยไทย**, สมุดไทยดำ, เขียนขึ้นสมัยรัชการที่ ๓ แห่งราชวงศ์จักรกรี
ฟอง เกิดแก้ว และสุภาพ เจริญสวัสดิ์, **มวยไทย**, กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, ๒๕๒๖.
ยศ เรืองคำ, **ตำรามวยไทย**, ธนบุรี: สำนักพิมพ์เจริญกิจ, ๒๕๑๕.
ยศเรืองสา ค่ายอาจารย์เปลี่ยน สมชาติ. **ตำรามวยไทย ตำรับพระเจ้าเสือ.** พิมพ์ครั้งที่ ๓. กรุงเทพฯ : โรง พิมพ์เจริญกิจ. ๒๕๑๗.
วัลลภิศร์ สดประเสริฐ. **มวยเมืองสยาม.** กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์กรุงเทพ. ๒๕๔๗.
สมบัติ สวางควัฒน์. **ย้อนตำนานแวดวงมวยไทย จากอดีตถึงปัจจุบัน**. สำนักพิมพ์ ก้าวแรก. หน้า ๑๓๘-๑๓๙. ๒๕๕๔.
สำนักงานคณะกรรมการกีฬามวยไทย. **เอกสารประกอบหลักสูตรสมรรถนะครูมวยไทย ระดับครูผู้ช่วย C License.** การกีฬาแห่งประเทศไทย ร่วมกับ มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง. ไม่ปรากฏปีที่เขียน
สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ, **ศิลปะมวยไทย**, กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาพ, ๒๕๔๐.
สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ. **มวยไทย.** กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ. ๒๕๕๕.
สำนักวัฒนธรรม กีฬา และการท่องเที่ยว กรุงเทพมหานคร. **มวยไทย กระบวนยุทธ์แห่งสยาม.** กรุงเทพฯ : สำนัก วัฒนธรรม กีฬา และการท่องเที่ยว. ๒๕๕๕.
อัตถนิช โภคทรัพย์, **มหาเวทย์มวยไทย**, กรุงเทพฯ : บริษัท พี.วาทิน พับลิเคชั่น จำกัด, ๒๕๕๒.
อั้น สาริบุคร (หลวงวิศาล ดรุณกร), **เพลงอาวุธและเพลงมวยไทยของเก่า**, เอกสารพิมพ์ดีด
Chinawut sirisompan. **Art of muaythai (boran).** ๒nd edition ๒๐๑๓. Kru(master) muaythai association. Bangkok. ๒๐๑๓.
Panya kraitus. **MUAY THAI.** Ten edition ๒๐๐๗. Bangkok : Asia books. ๒๐๐๗.

คณะผู้จัดทำ
The Author

คณะที่ปรึกษา

นางแสงจันทร์ วรสุมันต์ อธิบดีกรมพลศึกษา
นายชาญวิทย์ ผลชีวิน รองอธิบดีกรมพลศึกษา
นายธวัช ถาวรสวัสดิ์ รองอธิบดีกรมพลศึกษา

ที่ปรึกษาด้านมวยไทยศึกษา

นายวีระ กัจฉปคีรินทร์
นายสุพนธ์ มณีธีรกุล

คณะผู้จัดทำ

นางวิจิตรา สุขสุชีพ
นายกิตติศักดิ์ ร่มเกษ
นายรัฐธีร์ เรืองระยนต์
นายอภิชาติ ถุงเงินโต
นางสาววัชรี ดีสีใส
นางสาวดุษฎี สุขสุชีพ

ผู้แสดงท่ามวยไทย (ไหว้ครู)

นายธีรยุทธ บุญมาเลิศ

ผู้ออกแบบและประสานงาน

นางวิจิตรา สุขสุชีพ
นายกิตติศักดิ์ ร่มเกษ

ขอขอบคุณที่เอื้อเฟื้อภาพประกอบ (แม่ไม้ – ลูกไม้)

นายเฉลิมชัย ศรชัย

Advisory Board

Mrs. Saengchan Varasumanta
Mr. Chanvit Polcheewin
Mr. Twatch Thavornsawadi

Advisory Muay Thai

Mr. Veera Kuschapakirin
Mr. Supol Maneetheerakul

The Author

Mrs. Vijitra Suksucheep
Mr. Kittisak Romket
Mr. Rutthi Ruangrayount
Mr. Apichat Thuengngoento
Miss. Watcharee Deeseesai
Miss. Dutsadee Suksucheep

Demonstrator Muay Thai

Mr. Teerayut Boonmalert

Design and coordination

Mrs. Vijitra Suksucheep
Mr. Kittisak Romket

Picture Courtesy of

Mr. Chalermchai Sornchai